Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2019. július 25., csütörtök
LXXI. évfolyam
167. (20248.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Tiltakoznak a marosvásárhelyi éjjeli menedékhely lakói

Főjavítás miatt kilakoltatás

Fotó: Vajda György

Jövő hónaptól megkezdik a marosvásárhelyi Rozmaring utcai éjjeli menedékhely és szociális központ épületének felújítását, az építkezés idejére a bentlakóknak ki kell költözniük. Az épület rendbetétele után a menedékhelyre mindössze 52 egyedülálló személy költözhet be, feleannyian, mint eddig. A bentlakók azért tiltakoznak, hogy csupán két hetet kaptak a kiköltözésre, illetve az önkormányzat nem ajánlott fel alternatív megoldást számukra. A polgármesteri hivatal ezt cáfolja, a Pro Europa Liga emberjogvédő szervezet a bentlakók követelését, hogy a munkálatok idejére helyezzék el őket, jogosnak tartja, és önkényességgel vádolja a hivatalt.

Antalfi Imola

Az augusztus elsején kezdődő felújítás idejére a Rozmaring utcai menhely lakóinak ki kell költözniük – erre az illetékesek szólították fel az érintetteket. A bentlakók – akiknek július folyamán el kell hagyniuk az épületet – körében a intézkedés felháborodást váltott ki, átirattal fordultak a polgármesteri hivatalhoz, valamint a helyi tanácshoz. A beadványt továbbították a Pro Europa Liga emberjogi irodájához. Azt nehezményezik, hogy a 140 lakónak, időseknek, hátrányos helyzetűeknek, nagycsaládosoknak, fiatal árvaházbelieknek, hajléktalanoknak nem ajánlottak fel alternatív szállást a főjavítás idejére, ami ellentmond a szociális jogszabályoknak. Elmondták, panasszal fordultak mind a szociális központhoz, mind a polgármesteri hivatal szociális igazgatóságához, de nem hallgatták meg őket érdemben. Ezért fordultak a Pro Europa Liga

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDŐBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Elővigyázatosságra intik a gépkocsivezetőket

Sávelválasztó betonelemeket helyeznek el mintegy három kilométeres szakaszon a szentpáli „hegyen” és a marosludasi szakaszon, ahol ezt a három- és négysávos út lehetővé teszi. Jövő hét elején pedig vélhetőleg aszfaltburkolat is kerül a szentpáli felüljáróra.

2.

Varázsbőrönd projekt

Halmozottan, illetve súlyosan sérült kiskorúak interaktív színházi foglalkozások általi fejlesztését tűzte ki célul a marosvásárhelyi Alpha Transilvană Alapítvány Varázsbőrönd nevű projektjével, amely a MOL Románia és a Közösségért Alapítvány finanszírozásával, A gyermekek egészségéért MOL-program keretében valósult meg.

4.

A 3D-technológia a jövő kulcsa

Alapvetően fontos és nehéz, hogy a sejteket életben kell tartani mind a nyomtatás előtt, mind közben, ami a sejtbiológusok és molekuláris biológusok számára nagyon komoly feladat.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Pókerarc

Mózes Edith

Kedden az elnöki hivatalban aláírták a Románia európai elkötelezettségének megerősítéséről szóló politikai megállapodást az államfő javaslatáról, miszerint a védelmi kiadásokat oly módon növeljék, hogy azok 2017-től elérjék a bruttó hazai termék (GDP) 2 százalékát.

Az RMDSZ is aláírta a dokumentumot. A szövetség elnöke szerint az államfő által javasolt politikai megállapodás összességében elfogadható, az erdélyi magyar közösség előnyére válik a parlamenti pártok kiállása a hatékonyan működő és a jogállamiságot garantáló politikai intézmények, a független igazságszolgáltatás, Románia európai integrációs politikájának folytatása mellett vagy a sürgősségi kormányrendeletek kiiktatása érdekében.

A találkozón az RMDSZ elnöke ismét javaslatot tett Iohannisnak egy többség-kisebbség paktumra, amely szavatolná egyrészt, hogy a már megszerzett kisebbségi jogok nem csorbulnak, bármilyen kormány alakulna Romániában, ugyanakkor leszögezné, hogy a többség és kisebbség folyamatos párbeszédet folytat valamennyi parlamenti párt részvételével a kisebbségi identitás megőrzését segítő intézményes garanciák bővítéséről. Az aláíró parlamenti pártok egyben vállalnák, hogy nem próbálják szavazatszerzésre használni a kisebbségi kérdést a választási

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

25., csütörtök

A Nap kel
5 óra 54 perckor,
lenyugszik
21 óra 2 perckor.
Az év 206. napja,
hátravan 159 nap.

Isten éltessen!

Ma **KRISTÓF, JAKAB,** holnap **ANNA, ANIKÓ** napja. **ANNA**: héber eredetű, jelentése: kegyelem, kellem, kecsesség, báj. Az Anikó a név erdélyi becézéséből önállósult.

IDŐJÁRÁS

Meleg, napos idő

Hőmérséklet:
max. 29°C
min. 13°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. július 24.

1 EUR	4,7194
1 USD	4,2368
100 HUF	1,4487
1 g ARANY	194,32047

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Tegnaptól választhatnak

Azon nyolcadik osztályt végzett diákok, akik elmaradt vizsgáik miatt nem vettek részt a kisérettségin, vagy a számítógépes elosztás során nem nyertek felvételt a meghirdetett kilencedik osztályok valamelyikébe, július 24-től, tegnaptól július 30-ig, jövő keddig választhatnak a betöltetlenül maradt helyekből. A diákokat július 31. – augusztus 1. között osztják el.

Petőfire emlékeznek

Július 28-án, vasárnap Petőfi-ünnepségre kerül sor Segesváron. Az esemény szervezői a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, valamint az RMDSZ fehéregyházi és segesvári szervezete. A rendezvény vasárnap 9.15 órakor koszorúzással kezdődik az ispán-kúti emlékműnél, 10 órától ünnepi istentiszteletre kerül sor a fehéregyházi unitárius templomban, 11 órától tartják a koszorúzással egybekötött megemlékezést a Múzeumkertben. Fellép Kilyén Ilka Magyar Örökség díjas művésznő, dr. Tóth Ákos tárogatóművész, Lizik Varga Katica és a Palestrina kamarakórus Kiskunfélegyházáról, illetve a sárospataki 8kor Színház.

Szent Anna-búcsú Tófalván

A hagyomány szerint minden évben július végén tartják Tófalván a Szent Anna-kápolna búcsúünnepét. A búcsú időpontja ezúttal 28-ára, vasárnapra esik, az ünnep 18 órakor kezdődik.

Adorjáni családok találkozója

Augusztus első szombatján 17. alkalommal tartják meg Havadon az Adorjániak találkozóját. Az együttlét délelőtt 10 órakor kezdődik, gyülekező a református templom előtt. A találkozóra a szervezők minden elszármazottat várnak.

Mezőbergenyei népzene- és néptánctábor

Tegnap kezdődött és 28-áig tart Mezőbergenyében a székely mezőségi népzene- és néptánctábor. A tábor programjában a néptánc- és népdaloktatás mellett hangszeres zeneoktatás is szerepel, esténként táncházat tartanak. Pénteken 21 órától a Bekecs, szombaton a Maros Művészegyüttes lép fel. Vasárnap délelőtt 11 órától istentiszteletre kerül sor, majd bemutatkoznak a tánccsoportok. Szervező: a Kincsásó Egyesület.

Előadás felelősségvállalásról, kötődésről

A felelősségvállalás egyben a kockázat vállalását is jelenti. Ugyanakkor a felelősségvállalás valakiért, valamiért kötődéssel, elköteleződéssel is jár. Hogy neveljük a gyermekeinket, unokáinkat felelősségvállalásra? Van valaki, aki megmondhatja nekünk? Van erre recept? Nagy Gizella mentálhigiénés szakember a felelősségvállalásról, a kötődésről beszélget a résztvevőkkel július 26-án, pénteken 17 órától a Máltai Szeretetszolgálat székhelyén (Marosvásárhely, Berek utca 1. szám). Várják az érdeklődőket.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Sávelválasztó betonfal kerül a szentpáli és ludasi útszakaszra

Elővigyázatosságra intik a gépkocsivezetőket

Egy hétig korszerűsítési munkálatok és biztonsági elemek elhelyezése miatt kell forgalomkorlátozásra számítani Maros megyében, a 15-ös országúton. Sávelválasztó betonelemeket helyeznek el mintegy három kilométeres szakaszon a szentpáli „hegyen" és a marosludasi szakaszon, ahol ezt a három- és négysávos út lehetővé teszi. Jövő hét elején pedig vélhetőleg aszfaltburkolat is kerül a szentpáli felüljáróra.

Szer Pálosy Piroska

Óvatosságra inti a Marosvásárhely–Marosludas szakaszon közlekedő járművezetőket az Országutak és Autópályák Országos Társasága a napokban megkezdett és július 31-éig tartó munkálatok miatt. Amint megkeresésünkre elmondták, a sávelválasztó betonfalakat azokon a balesetveszélyes szakaszokon helyezik el, ahol a nagy sebesség miatt gyakoriak voltak a frontális ütközések. Természetesen ez csakis ott lehetséges, ahol három- vagy négysávos az út, éspedig a szentpáli domboldalon, valamint a Colina Sasului rendezvényteremtől a marosludasi szerpentinig.

Hétfőn aszfaltozzák a szentpáli felüljárót

Egy másik munkálat, amit újra elkezdtek, a szentpáli felüljáró felújítása, egyelőre a járdákat készítik és a korlátokat helyezik el. Az építőcég ígérete szerint az úttestet a jövő hét elején kezdik aszfaltozni, így valószínűleg hétfőn egysávos útlezárásra lehet számítani. Amennyiben sikerül elkezdeni az aszfaltozást, egy nap alatt be is fejezhetik. A híd tartószerkezetének megerősítésén dolgoztak eddig is, ami annak ellenére, hogy nem látványos, rendkívül fontos munka volt, és továbbra is folytatják, az azonban nem befolyásolja a közúti forgalmat – tájékoztatott *Elekes Róbert*, a Brassói Regionális Út- és Hídügyi Igazgatóság szóvivője.

A Marosvásárhely–Torda szakaszon közlekedők által használt kerelőszentpáli vasúti felüljáró felújítási munkálatait több mint két éve elnyerő cég érdemleges magyarázat nélkül halogatta a kivitelezést. A kiírt pályázatban szereplő átadási határidőt többször is meghosszabbították, de egyiket sem tartották be. Mivel a felüljáró aszfaltburkolatán tátongó méretes gödrök balesetveszélyesekké váltak, a közbiztonság érdekében idén január végén a Regionális Út- és Hídügyi Igazgatóság saját munkacsoportjával végzett ideiglenes kátyúzást.

A felüljáró javítására kiírt versenypályázat feladatfüzete szerint az állagmegerősítés mellett a régi aszfaltréteget el kellett távolítani, újraaszfaltozni a felüljárót, de az elvégzett munkálatok során sok hiányosságot tapasztaltak. A helyszínen rendszeresen ellenőrizték a kivitelezést, laboratóriumi mintavétellel időközönként a bukaresti CESTRIN ellenőrei is tesztelték az elvégzett munkafázisok minőségét és a biztonsági előírások betartását. Többszöri felszólításra sem végezték el az egyre rosszabb állapotba került felüljáró javítását, annak ellenére, hogy annak a szakasznak az adminisztrálása a munkálatok megkezdésével egy időben az illető céghez került, és mindaddig, amíg be nem fejezik és át nem adják, a felelősség az építőcéget terheli. Felvetésünkre, hogy miért nem bontottak szerződést már az első jeleknél, megtudtuk, hogy azzal újabb két évre is elhúzódott volna a javítás, mert új közbeszerzési eljárást kellett volna kiírni, az azt megnyerő cég fel kellett volna mérje, hogy mit végzett el és mit nem az előző cég, ezért próbálták kitolni az időpontokat és hosszabbítani a szerződést. Tavaly szeptembertől azonban minden napra késedelmi bírságot számoltak fel az építőcégnek. A közbeszerzési törvény egyik hátránya, hogy senki sem ellenőrzi a versenytárgyalásra jelentkező cégeket, azok múltját, szakmai teljesítményét, azt, hogy a megrendelő dolgozott-e még velük vagy sem, csupán az árajánlat a döntő. Aki a legolcsóbban vállalja fel a munkátt, azzal kell megkössék a szerződést, sőt, a törvény lehetővé teszi, hogy saját felelősségre tett nyilatkozattal is részt vehessen egy-egy vállalkozás a versenytárgyalásokon. Az útügyi igazgatóság szóvivője szerint szeptemberig be kellene fejezzék a kerelőszentpáli felüljáró felújítását.

Fotó: Út- és Hídügyi Igazgatóság

RENDEZVÉNYEK

Segesvári Középkori Fesztivál

A hét végén, július 26–28. között zajlik a Segesvári Középkori Fesztivál. A 26. alkalommal megszervezett eseménysorozat a legrégebbi hazai középkori fesztivál, amely elsősorban a művészetek segítségével, színházi előadásokon, koncerteken, hagyományőrző rendezvényeken, tánceseményeken keresztül idézi meg a középkori világot, annak hangulatát. Jelen lesznek továbbá hagyományőrző harcosok, középkori zsonglőrök, lesz középkori színház és gyerekfoglalkozás, lovas bemutató, kézműves-foglalkozások, lovagtábor, komédiás udvar, de tartanak konferenciákat és szerveznek kiállításokat is. Az idei fesztivál mottója a középkori misztérium, egy középkori titkot többfelvonásos színházi előadásban dolgoznak fel és mutatnak be.

Nyáresti orgonahangversenyek

Július 28-án, vasárnap 19 órakor a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánián hallgatható Molnár Tünde orgonajátéka. Augusztus 3-án, szombaton 18 órakor a Bolyai utcai unitárius templomban, 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a kibédi református templomban, 11-én, vasárnap 18 órakor a marosvásárhelyi Szent Antal jezsuita egyetemi lelkészségi templomban kerül sor orgonahangversenyre.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Tusványos

Potápi: a 2010-es évek áttörést hoztak a nemzetpolitikában

Nemzetpolitikai szempontból a tízes évek alapvető áttörést jelentettek, a magyarságot sikerült annyira megerősíteni, hogy bármilyen nehezebb időszakot át tudjon vészelni – állapította meg *Potápi Árpád János* nemzetpolitikáért felelős államtitkár szerdán Tusnádfürdőn, a 30. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor megnyitóján.

Az államtitkár szerint a Tusványosként ismertté vált táborban az elmúlt három évtizedben olyan iránymutató gondolatok születtek, amelyek nélkül elképzelhetetlen lenne a mai magyar nemzetpolitika. Példaként a státustörvényt, az oktatási-nevelési támogatást és a külhoni magyarságért viselt felelősséget magába foglaló új alaptörvényt említette.

Felidézte: a státustörvényt elfogadó első Orbán-kormány idején érezhette először a határon túli magyarság azt, hogy a magyar kormány nemzetben gondolkozik, majd 2010-től kezdődően következett be az a fordulat, amely lehetővé tette a nemzetpolitikai keretrendszer kiépítését, 2014-től pedig a nemzetpolitika a szülőföldön boldogulás irányába fordult.

2018-2022 között a nemzetpolitikai alapcélkitűzések: az identitás erősítése, a családok támogatása és a versenyképesség erősítése az egész Kárpát-medencében, ami a magyar közösségek, vállalkozások, a magyar emberek és a társadalom gazdasági megerősítését jelenti – magyarázta Potápi Árpád János. A politikus rámutatott: a kormány a magyarság megerősítésén túl a közép-európai népek összefogásában és a térség megerősödésében gondolkozik. „Számunkra legalább annyira fontos a magyar nemzet megerősödésén túl, hogy erős román nemzetről, erős szlovák nemzetről, erős szerb, horvát, cseh és lengyel nemzetről is tudjunk beszélni" – jelentette ki a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

A Bálványosi Nyári Szabadegyetem alapítóinak egyikeként *Németh Zsolt*, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke rámutatott: harmincéves a szabadság iránt elkötelezett emberek összefogásán alapuló rendszerváltozás, a magyar nemzetpolitika, az utóbbi években „termőre fordult" közép-európai építkezés és Európa újraegyesítésének folyamata.

Úgy értékelte: a nemzeti összetartozás érzése ma sokkal erősebben összeköti a Kárpát-medencei magyarokat, mint korábban bármikor, és ez egy kimeríthetetlen erőforrás a magyar kormánypolitika számára.

Közép-Európa képes ma már közösen fellépni azzal a föderalizmusnak nevezett „agresszív utópizmussal" szemben, amelyet Európa-szerte hirdetnek és amelynek a célja a nemzeti identitások „ledarálása", a nemzeti szuverenitások feloldása és Európa keresztény gyökereinek az aláásása – állapította meg a külügyi bizottság elnöke, hozzátéve, hogy a magyar kormány elkötelezett Európa újraegyesülése mellett, de a nemzetek Európájában gondolkodik.

A Tusványos másik alapítójaként *Toró T. Tibor,* az Erdélyi Magyar Néppárt ügyvezető elnöke azokról az értékekről beszélt, amelyek a harmincadik kiadásához érkezett szabadegyetem ötletgazdáit vezérelték. Ezek között a kommunizmus örökségével történő szembenézést, a demokrácia, pluralizmus, jogállam, szabadság értékeit, a közösségi autonómiák eszméjét, a román–magyar politikai párbeszéd szorgalmazását, Európa alakítását, a magyar közösségek gazdasági megerősítését és a nemzetpolitikát említette.

A megnyitón elhangzott: Tusványoson 28 rendezvénysátorban mintegy 400 előadás, vitafórum és pódiumbeszélgetés várja a közösségük jövőjéért tenni akaró résztvevőket. *(MTI)*

A munkaerőhiány évi 358 milliárd eurójába kerül a közép- és kelet-európai vállalkozásoknak

A közép- és kelet-európai magánvállalkozások számára a legnagyobb kihívást a szakképzett munkaerő fokozódó hiánya jelenti, ami akadályozza a növekedésüket is; a PwC csak a magánvállalkozásoknál 358 milliárd euróra becsüli a régióban a probléma miatt elmaradt bevételeket.

Az MTI-hez szerdán eljuttatott közleményében a tanácsadó jelezte: ez az összeg több, mint Horvátország, Magyarország és Szlovákia együttes GDP-je. A PwC a régió 15 országában 600 magánvállalkozást kérdezett meg február és április között, a cégek negyede szerint a szakképzett munkaerő hiánya évente több mint 5 százalékos bevételkieséssel jár.

A közlemény idézi *Juhász Gergelyt,* a PwC Magyarország magánvállalkozásokért felelős cégtársát, aki elmondta, hogy a szakképzett munkaerő hiánya korlátozza a vállalatokat a kibontakozásban, csökkenti a bevételeket és jelentős hatással van a gazdasági növekedésre a közép- és kelet-európai régióban. A felmérésből az is kiderül, hogy a régióban a magánvállalkozások több mint fele növekedésre számít a következő 12 hónapban, és csak 8 százalékuk prognosztizál alacsonyabb árbevételt. Horvátországban a vállalkozások 67 százaléka vár növekedést, Magyarországon 56 százalék optimista. A legkevésbé bizakodó válaszadókat Romániában (50%) és Oroszországban (42%) találták. A cégvezetők 68 százaléka a digitalizációtól az üzleti folyamatok javítását várja. A megkérdezettek csaknem fele úgy tekint erre, mint egy adatelemzési eszközre, amellyel személyre szabhatók a termékek és szolgáltatások, csak 35 százalékuk viszonyul haladóbban a digitalizációhoz, amely lehetőséget nyújt az ügyfelek igényeit teljes körűen kiszolgáló megoldások kifejlesztésére.

A régióban a magánvállalkozásoknak csak 23 százaléka tervezi, hogy befektetéseik több mint 5 százalékát fordítják a digitalizációra, míg ez az arány Európa technológiailag fejlettebb részein, például Skandináviában 35 százalék. *(MTI)*

Felszólalás medveügyben

Én, kérem, eddig sem etettem a medvéket. Nem vagyok szívtelen, sőt, az állatvilág ellenségének sem kiálthat ki senki a legnagyobb jóakarattal sem, de akkor is, én nem etettem eddig (sem) medvéket. Szánom-bánom.

A Párt viszont megtette. Sőt, az összes kommunista és munkáspártok táplálták a Nagy Orosz Medvét. Amíg darabokra nem szaggattatott.

Vagy dehogyis siránkozhatnék, hiszen a kormány rendeletet hozott, arra való tekintettel, biztosan sürgősségi volt, igaz, nem néztem be mostanában a sürgészeti klinikára, pedig korábban gyakran megtettem, amikor sürgős eseteim voltak, és csak ott találtam szabad fülkét. Na de elég a marháskodásból, a kormány úgy rendelkezett, hogy ezentúl a felelőtlen, öntudatlan és vajszívű közönség ne merészelje etetni a medvéket. Eme tiltott tevékenység alól is létezik kivétel: a hivatásos állatgondozóké, akik az állatoknak berendezett ketrecparkban bátor ketrecharcosként naponta többször visznek ilyen-olyan természetű (gluténmentes és e-kben sovány) menüt a medvéknek, oroszlánoknak és tigriseknek, zsiráfoknak és kasztorfarkú hódoknak. A Polux-mentes, tiszta állati kertekben, rezervátumokban, melyeket nem a trivágó keresett ki ezer ajánlat közül.

Na de ha nem szabad etetni a medvéket, akkor az ivarérett, emlősök rendjébe tartozó medvék kénytelenek maguk gondoskodni az önélelmezésükről, sőt a bocsaikra is gondolni fognak, annyit szereznek be, amennyi a test szinten tartásához és a szaporodási energiákhoz elegendő. Lehet, hogy a kormány, amely a medvéknek és a külföldi nagypénzű medvevadászoknak kedvez, be fog rendezni medveáruházakat az erdő- és településszéleken, barlangok szájánál, ahová a medve bejön megszerezni a róla elnevezett cukrot (szénhidrát), sajtot (fehérje-zsírok), a medvehagymát, medvele(ve)st és Szergej Leontyinovics Medvegyev frissen kiadott regényeit. Mert a medve, kérem szépen, intelligens állat, aki nem játék, a székely közmondás bölcsessége szerint.

Csütörtöki kimenő
– Schestyén Mihály rovata –

Annyira intelligens és szobatiszta, hogy a gyermekeknek szánt rajzfilmek kedvelt szereplője, sőt néhai Roosevelt elnökről nevezték el a Teddy mackót, ami a múlt század elejétől fogva ugyanolyan elengedhetetlen tartozéka a gyermekszobáknak, mint Piroska és a farkas, Mehemed és a tehenek, a kis hableány, akit nem süllyeszthetnek el az ukrán vikingek.

Na mármost, ha a medvét nem szabad/kell/muszáj mesterségesen táplálni, holott a medve a gyermekvilág legvonzóbb tagjai közé tartozik, akkor, kérem, nem is szabad megengedni, hogy a mackót meg is kedveljék a zsenge korú lurkók. Márpedig a könyvekben, rajzfilmsorozatokban, a bábszínházak remekmívű darabjaiban, a La Fontaine-i és ezópusi tanítómesékben, A dzsungel könyvében (Balu) a medve alakja kedves, megszerethető, megmosolyogtató, barátságos, emberiesített hibáinkkal és gyarlóságainkkal egyetemben (lásd a Mása és a medve c. új orosz sikersztorit). És akkor tiltassék be a Dörmögő Dömötör és Mackó úrfi kalandjai szárazon és vízen. Kormos István verses meseregénye: Mese Vackorról, egy pisze kölyökmackóról.

Egykor barátom könyvtárából olvastam el az igazi Dörmögő Dömötöröket, amiket Sebők Zsigmond írt. Veszedelmes könyvek voltak, a proletárinternacionalizmus korában ki sem merték adni újra, mert lapjain ott súlyozott a Monarchia teljességében, Trianon-szündróma nélkül, hirdette DD személyén keresztül a magyar nemzet kultúrfölényét a szláv és egyéb népek felett Dobsinától Laposnyáig, Letenyétől Ratosnyáig, kuruckodó volt és dacos. Benne volt kis túlzással a teljes politikai élet tükre (Sebők újságíró is volt) Tisza Istvántól báró Fejérváry Gézáig és Ferenc Józseftől Vázsonyi Vilmosig... csupán más szemmel kellett olvasni. Valszínűleg az akkori felnőttek ezt tudták, érezték, én csupán most, hatvan évvel később döbbentem rá.

Aztán volt egy másik Dörmögő Dömötör, ami egy gyerekek és kisdobosok (ez a magyar Haza Sólymai nevű szervezett előképe, modellje volt) számára szerkesztett lap volt, ebben is volt politika, kádári, gulyásos-komcsis, de legalább meg lehetett rendelni postán, sőt legtöbbször ki is kézbesítették a jó postás bácsik és nénik.

Hiába, akkor még nem féltek a medvéktől, még a kisebbségi gyermekszobákba is beeresztették őket.

Ország – világ

Letették a hivatali esküt

Letette szerdán a hivatali esküt Ramona Mănescu külügy-, Nicolae Moga belügyminiszter, valamint Mihai Fifor stratégiai partnerségekért felelős kormányfőhelyettes. A Cotroceni-palotában zajlott ceremónián Klaus Iohannis államfő is jelen volt, és sikert kívánt a Dăncilă-kabinet új tagjainak. Részt vett még az eseményen Viorica Dăncilă miniszterelnök, több tárcavezető, Florin Iordache képviselőházi alelnök, Toni Greblă kormányfőtitkár és több elnöki tanácsos. Klaus Iohannis államfő szerda reggel írta alá a Nicolae Moga belügyminiszteri és Ramona Mănescu külügyminiszteri kinevezéséről szóló rendeletet. Nicolae Moga Carmen Dant váltja a belügyi tárca élén, Ramona Mănescu pedig Teodor Meleşcanu volt külügyminiszter helyét veszi át. Egy másik rendelettel az államfő kinevezte Mihai Fifort stratégiai partnerségekért felelős miniszterelnök-helyettesnek. *(Agerpres)*

Az ALDE államfőjelöltje Călin Popescu-Tăriceanu

Călin Popescu-Tăriceanu, az ALDE elnöke megerősítette szerdán, hogy a párt vezetősége őt nevesítette államfőjelöltnek. Tăriceanu sajtótájékoztatón számolt be arról, hogy hosszas tárgyalásokat folytatott pártbéli kollégáival, és felsorakoztatta számukra a jelölése mellett szóló érveket. Mint elmondta, jelölése jó megoldást jelent Románia jövőjére nézve, ugyanakkor nagy felelősséget ró rá pártbéli kollégáival szemben, de azokkal a szavazókkal szemben is, akik nem ALDE-tagok, ám szimpatizánsai a pártnak. *(Agerpres)*

Nem lesz gond a tankönyvekkel

Az 1-7. osztályosok tankönyveinek több mint háromnegyede biztosított már, ezeket eljuttatták a tanfelügyelőségekhez vagy iskolákhoz – tájékoztat az oktatási minisztérium. A szaktárca közleménye értelmében összesen 15.734.904 tankönyvre van szükség az 1-7. osztályosok számára a 2019-2020-as tanévre. A tankönyvek 75,86 százaléka már biztosított az érvényben levő szerződések révén, ezeket el is juttatták az iskolákhoz vagy a tanfelügyelőségekhez. További 228.588 tankönyvre (1,45%) aláírták a keret-megállapodásokat, és iskolakezdésig ezek is eljutnak a tanintézetekhez – ígéri a minisztérium. A szükséges tankönyvek 21,66 százaléka esetében még várnak az óvásokat elbíráló országos tanács döntésére, 161.268 tankönyvre (1,02%) pedig 2013 és 2019 között egyáltalán nem nyújtottak be ajánlatot. A minisztérium szerint a 8-12. osztályosoknak szánt tankönyvek mind biztosítottak. *(Agerpres)*

Pókerarc

(Folytatás az 1. oldalról)

kampányokban. Az RMDSZ elnöke szerint az egyezmény a társadalmi stabilitást és a tervezhetőséget is szolgálná, hiszen kiszámíthatóságra, szociális stabilitásra van szükség, ami az ország összes állampolgárának a javára válna".

A javaslat azonban az RMDSZ elnöke szerint Iohannisból „nem váltott ki különösebb reakciót". A szokásos flegmatikus módján egyetlen arcizma sem rezdült a dokumentum átvételekor.

„Átvette, megköszönte, és azt mondta, majd beszélünk róla" – nyilatkozta a találkozó után az RMDSZ elnöke. Amint ezelőtt néhány évvel sem jött izgalomba, amikor ugyanezt a javaslatot tette a szövetség elnöke. A szokásos pókeraccal átvette, a dokumentum pedig azóta is egy fiókban porosodik. A válasz a szokásos volt, azaz semmi.

Köztudott, hogy az RMDSZ 2014-2015-től, az első világháború kitörésének centenáriumi évétől folyamatosan kérte a román többséget, és írott javaslata is volt arra, hogy kezdődjön párbeszéd a kisebbségben élő nemzeti közösségek helyzetének rendezéséről. Tavaly, a centenárium évében úgy gondolta, hogy 2018 lehet az az év, amikor megpróbálhatnák a többség-kisebbség viszonyát úgy rendezni, ahogyan az erdélyi románok látták ezt 2018-ban, az egyesülést kimondó gyulafehérvári dokumentumban, a nemzeti kisebbségi közösségek identitásának a megőrzésére vonatkozóan. Hiszen az egyesülést végrehajtók maguk is megtapasztalták a kisebbségi létet az Osztrák–Magyar Monarchiában.

Ám a javaslatot azóta is néma csend övezi. Viszont egymást érték, azóta is egymást érik a visszaélések, jogsértések. Az elnök hallgat, az egyetlen, ami „életre kelti", ha a kormányt szidhatja. Egyébként rezzenéstelen pókerarccal hallgat, akkor is, amikor egy felelős államférfinak szólnia kellene.

Főjavítás miatt kilakoltatás

(Folytatás az 1. oldalról)

jogvédő irodájához. A beadványukban az olvasható, hogy a főjavítást előre be kellett tervezni, a szükséges költségvetést hozzárendelni, azonban megfeledkeztek a lakók sorsáról. Az európai jogszabályokra hivatkozva kérik, hogy sürgősen oldják meg a helyzetüket ideiglenes albérlet biztosításával vagy iskolai bentlakásban fekhelyek felajánlásával.

Székely István, az éjjeli menedékhely és szociális központ igazgatója a ***Népújságnak*** elmondta, az épület közel 60 éves, főjavításra szorult. Sürgősen ki kell cserélni az épületgépészetet, fel kell újítani a fűtésrendszert. Ha nem végzik el ezeket a munkálatokat, a közegészségügyi igazgatóság megvonhatja a működési engedélyüket. Az nem megoldás, hogy egyik helyiségből a másikba költöztetik a bentlakókat. A munkálatokra 110 ezer lejt különítettek el, ami nem sok, de a legszükségesebb javításokra elég. Hangsúlyozta, a beadványban említettektől eltérően mintegy 100 személynek kell ideiglenes lakást keresni, ami nem könnyű, mivel többgyermekes családok is vannak közöttük, és nehéz olyan helyiségeket találni, ahol megfelelő körülmények között lakhatnak.

Mintegy 15 családot kell elhelyezni, ügyükkel egy szociális gondozó foglalkozik. A polgármesteri hivatal havi 1000 lejjel támogatja a családokat, amiből jut az albérletre is. Nem csak lakást, hanem munkahelyet is keres számukra a hivatal. Sokan azonban visszautasították az ajánlatot.

A Pro Europa Liga is tiltakozik

Az emberjogvédő szervezet kedden arról értesítette a sajtót, hogy tiltakozik az éjjeli menedékhely és szociális központ megközelítőleg 140 lakójának a kilakoltatása miatt. A szervezet szerint a bentlakók követelése, hogy a javítások idejére máshol biztosítsák számukra a szállást, jogos, hiszen az érintetteknek éppen hátrányos helyzetükből adódóan nincs lehetőségük alternatív megoldásokat találni. A Dorin Florea polgármesternek címzett levelében a Pro Europa Liga társelnöke, *Smaranda Enache* kéri, hogy a városvezető rendelje el a Rozmaring utcai szociális központ lakói helyzetének sürgős elemzését, az illetékesek keressenek ideiglenes szálláshelyeket (más hasonló központokban vagy iskolai bentlakásokban) nekik. „Ellenkező esetben az önkényesen kilakoltatott személyek az illetékes hazai és külföldi intézményekhez fordulnak.” Arról is értesít a Pro Europa Liga társelnöke, hogy a szociális központ lakói tiltakozó megmozdulást szerveznek, egy család pedig máris elutasítja az élelmet.

Nem kellenek az önkormányzat által felajánlott lehetőségek

Mint megtudtuk, az érintettek elköltöztetése folyamatban van, helyzetükkel napirenden foglalkozik a hivatal szociális osztálya. A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal július 23-án sajtóközleményben reagált az érintettek panaszára. „Elkezdődik a marosvásárhelyi szociális központ – éjjeli menedékhely felújítása. A szociális igazgatóságnak sikerült megoldást találnia az egyedülálló személyek számára, a munkálatok befejezéséig” – áll a közlemény elején, majd azzal folytatják, hogy a polgármesteri hivatal alárendeltségében működő szociális igazgatóság gondoskodik arról, hogy a központ lakói ne kerüljenek az utcára.

„Felajánlották nekik, hogy különböző lakásokba – némelyek a város egyházkerületeinek, mások a Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság (DGASCP) gondozóközpontjainak égisze alatt – költözhetnek, de legtöbben makacsul elutasították az áthelyezést.

Mi több, a szociális igazgatóság állásajánlatokat is talált râmnicu-vâlceai vállalkozóknál, akik garantálták a munkahelyet, az egyéni munkaszerződést, a fizetést, a szállítást és az ingyenes szállást, valamint pénzbeli előleget az élelem biztosítására, de a szociális központ – éjjeli menedékhely haszonélvezői ezt elutasították.

Az éjjeli menedékhelyet felújítják, ezért az itt meghúzódó személyek a munkálatok befejezéséig nem maradhatnak ott, a munka három hónapig is eltarthat. Októberben, a korszerűsítés után, 52 egyedülálló személy veheti majd továbbra is igénybe az éjszakai menedékhely szolgáltatásait.

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala szeretettel várja a haszonélvezőket, a törvényeknek megfelelően, rögtön a munkálatok befejeztével. Idén 65 személyt fogadtak be, 29 felnőttet és 36 gyereket. Közülük néhányan szociális lakást kaptak, ahonnan a költségtörlesztés elmulasztása miatt lakoltatták ki őket” – áll a közleményben.

***

A fentiek kapcsán el kell mondani, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal talált egy másik ingatlant, amelyet a város megvásárolna és felújítana, ide költöztetnék át az éjjeli menedékhelyet. Az ügy azonban korántsem olyan egyszerű, tekintettel arra, hogy az épület vásárlása körül nem tisztázódott néhány kérdés, és a helyi tanács egy korábbi ülésen elhalasztotta a vásárlást.

Varázsbőrönd projekt

Interaktív színház sérült gyerekeknek

Halmozottan, illetve súlyosan sérült kiskorúak interaktív színházi foglalkozások általi fejlesztését tűzte ki célul a marosvásárhelyi Alpha Transilvană Alapítvány Varázsbőrönd nevű projektjével, amely a MOL Románia és a Közösségért Alapítvány finanszírozásával, A gyermekek egészségéért MOL-program keretében valósult meg.

Nagy Székely Ildikó

A tavaly decemberben indított projektben az Alpha Kitartás nappali központjába járó 40 kiskorú, 4 és 15 év közötti gyermekek vettek részt. A gyerekeknek a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem végzős hallgatói, valamint az Alpha Transilvană Alapítvány szakemberei tartottak heti rendszerességgel interaktív színházi foglalkozásokat. Az együttlétek különböző, a hónapok jellegzetességeihez kötődő tematikákra összpontosítottak: decemberben a karácsony, januárban a tél, februárban a karnevál, márciusban az édesanyák, áprilisban a húsvét, májusban a tavasz, júniusban a nyár, júliusban a vakáció volt a központi téma. A foglalkozások megszervezésekor nagy hangsúlyt fektettek a változatosságra, a gyermekek bábszínházi és színházi előadásokból, a zenés, táncos színház világából is ízelítőt kaptak, illetve más szórakoztató tevékenységeken is részt vettek.

A projekt nyolc hónapja alatt sikerült fejleszteni a gyerekek kognitív képességeit, szociális kompetenciáját, önkifejezési formáit, kommunikációs készségét. Mindezt a projekt elején és végén végzett kérdőíves felmérés is bizonyította.

A Varázsbőrönd július 25-én, ma délelőtt 10 órakor a marosvásárhelyi várban egy művészi produkcióval zárul. Ez alkalommal a Kitartás központ gyermekei, valamint az Alpha Transilvană Alapítvány szakemberei és további munkatársai közösen lépnek közönség elé.

Fotó: Alpha Transilvană Alapítvány

Látogatóban Ráduly Jánosnál

Nem tehettem meg, hogy ne lépjek be hozzá. A régi munkatársunkhoz, aki hajdanán szinte hetente jött be a szerkesztőségbe, és hozta írásait, verseit, elméleteit rovásírásos emlékeinkről. Aztán látogatásai elmaradtak, írásait sem küldte be. Ezért vitt utam szerény tornácos házába.

Vajda György

Hajlott hátú székely kapun kell belépni az udvarra. Ahogy a kőlépcsőre érek, torzonborz, „lábaviszi” kutya fogad ugatva. Gazdájának igazi őrzője. Mert amint rég nem látott ismerősként üdvözöljük egymást, azonnal elhallgat, és farokcsóválással jelzi, hogy részéről is minden rendben. Hol máshol találom Ráduly Jánost, mint számítógépe képernyője előtt. Amolyan „művészi rendetlenségben”, íróasztalán könyvek, roskadásig tömött könyvespolc. A szoba olyan, mint ha megállt volna az idő fölötte. Élő múzeum, amely róla szól, de nem csak... A 82. esztendejében járó – a romániai magyar irodalmi lexikon szerint – magyar irodalom tanár, néprajzkutató, költő, műfordító egy korszak tanúja, alkotója.

Elnézést kér, amiért nem jár ki.

– Jól vagyok, csak már nehezebb a mozgás – mondja, de ezt serénysége meghazudtolja. – Azért az internet segítségével tartom a kapcsolatot a világgal – fűzi hozzá, és sorolja közös ismerőseinkről a friss információkat. Közben az egyik polcra mutat. – Nézd, itt van a munkáságom: 131 kötetet írtam eddig. Csak a tavaly 18 jelent meg. A rovásírásról a 18. És ez nektek is köszönhető, mert sokat írtam hozzátok. (Sz.m.: a Népújság elődjében, a Vörös Zászlóban 1959-től közölt, de jelentek meg írásai az Utunkban, az Igaz Szóban, a Művelődésben, a Napsugárban, a Tanügyi Újságban, az Ifjúmunkásban is, a Hargita és a Helikon stb. munkatársa is volt.) Máris előhoz négyet, hogy dedikálva átadja. A négy könyv röviden összefoglalja munkásságát, érdeklődési körét. Az egyik irodalmi anekdotákat tartalmaz *Bözödi György körtepálinkája* címmel. Nagyrészt erdélyi magyar írók „aranymondásait” öleli fel, olyan rövid történeteket, amelyek jelentéktelenek nek tűnnek, de rávilágítanak irodalmi nagyjaink igazi énjére, közelebb hozza hozzánk azokat, akikkel ma már csak könyvekben találkozhatunk. Aztán büszkén mutatja Mihai Eminescu és Nichita Stănescu verseinek fordítását. S kérdi, hogy tudom-e, hogy sokat fordított, és szeretettel tette lehetővé, hogy közelebb kerüljön hozzánk a román irodalom. S aztán rögtön egy másik könyvecskét húz elő a székelyderzsi rovásfeliratról. Hozzáfűzi: – Nagyon sokan támadtak rovásírás-megfejtéseimért, pedig alaposan kutattam, az ázsiai népeknél, a magyar őshazában ismert vésetektől az Erdélyben fellelhető emlékekig mindent. Nem érdekel, hogy kételkednek benne – akár a derzsi értelmezésben –, kitartok az álláspontom mellett – mondja, és hosszú rovásírás-történet következik. Aztán előkerül egy újabb kötet: *Janka mosolyából* – válogatott gyermekversek. S ebben nem is annyira a saját munkája a lényeg – mondja –: unokájának a rajzaival illusztrálták. Büszke rá, hogy unokája informatikusként a Magyar Tudományos Akadémiánál dolgozik. Végül egy érdekes könyvbe kerül a dedikáció: a *Dedikációk könyvébe*. Összegyűjtötte, összefűzte mindazon dedikációkat, amelyeket neki írt több mint 150 szerző, közöttük Beke György, Ana Blandiana, Csoóri Sándor, Dánielisz Endre, Ferenczi István, Fodor Sándor, Gálfalvi György, Horváth István, Kányádi Sándor, Király László, Kovács András Ferenc, Mandics György, Markó Béla, Muradin László, Páll Lajos, Pomogáts Béla, Sütő András, Szépréti Lilla, Szőcs Kálmán, Tóth István, Vita Zsigmond, Zágoni Olga, Zsigmond Győző, Yamazaki Takashi és sokan mások. A dedikált köteteket féltve őrzi egy másik helyiségben levő polcon – mondja –, mert az amolyan igazi irodalmi szentély.

Fotó: Vajda György

Aztán megjegyzi: nem nyugszik. Újabb könyveinek kézirata a nyomdában van, s ameddig bírja, dolgozik. Amikor nem ül a számítógép előtt, kis kertjét rendezi. S ott van a hűséges kutya, Borisz, amely néhány írásában is megjelenik. Az a legnagyobb bánata, hogy már nem járhat horgászni. Hatvan éve űzi ezt a szenvedélyt, de egy korábbi bőrbetegség miatt nem mehet ki tűző napon a vízpartra. Majd az udvaron, kifelé menet megjegyzi: arra kérte családját, ha már nem lesz, a házát ne adják el, hagyják úgy, ahogy van... könyveivel, a mások által neki dedikáltakkal, íróasztalával, az ággyal, a polcokkal, a képekkel a falakon... mert az az igazi (lélek)otthona. Aztán a kapuban többször megismétli: gyere még... gyere még.

Integetek, majd gondolatban azt tanácsolom: aki Kibéden jár, menjen be hozzá, mert Ráduly János Kibéd igazi „couleur locale”-ja, élő (irodalmi) múzeuma, korok, emberek, gondolatok tanúja, tanára. Élmény volt a találkozás.

HARMÓNIA
Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Egy zseniálisan megszerkesztett rendszer

A 3D-technológia a jövő kulcsa

2018. július elsejétől dékánként vezeti a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karát *dr. Nyitrai Miklós* egyetemi tanár, aki a Biofizikai Intézet vezetőjeként munkatársaival együtt a hallgatók képzeletét igencsak megmozgató alkalmazott biofizikai előadásokat tartott Marosvásárhelyen.

Bodolai Gyöngyi

– Professzor úr, árulja el, milyen különleges tulajdonságokkal rendelkeznek a biofizikusok, hogy a magyarországi orvosi egyetemeken ők kerültek a dékáni tisztségbe?

– Igen, majdnem volt egy olyan időszak is, amikor mind a négy orvoskar élén biofizikus állt. Szegeden váltottak, de a debrecenit, a budapestit és a pécsit jelenleg is biofizikusok vezetik. Nem tudom, hogy van-e ennek valami átfogó indoka, vagy egyszerűen csak így alakult. Bár nem gondolkoztam ezen, némi humorral kijelenthetném, hogy a biofizikusok a legokosabbak az összes oktató közül. De egy hivatalos indoklásból azért kihagynám, mert nem tűnik sem szerénynek, sem igaznak. Az igazi ok az lehet, hogy a biofizikai intézetek kiszámítható terhelést jelentenek az ott dolgozó oktatóknak, kutatóknak, és a jelek szerint elég erősek ahhoz, hogy egy szakembert nélkülözni tudjanak a napi működésükből. Kétségtelen, hogy ha valakit dékánnak választanak, akkor kevesebb ideje jut az intézeti munkára.

– Hogyan, miért lett biofizikus?

– Az akkor még Kossuth Lajos nevét viselő, ma Debreceni Tudományegyetem fizika szakán végeztem 1993-ban. Mivel akkor

Prof. dr. Nyitrai Miklós dékán

Magyarországon erősebb volt még az elméleti fizika, amit egy kicsit száraznak találtam, szerettem volna az élő rendszerek, a biológia felé elmozdulni. Jól szétnéztem a debreceni élettani intézetben, a gerontológián és a biofizikán. Még az Egyesült Államokban való továbbtanuláson is gondolkoztam, de családi okokból úgy döntöttem, hogy külföldre nem megyek. Végül a szerencse meg a véletlen terelt erre a pályára. Az egyetem focicsapatában együtt játszottam Somogyi Béla professzor úr fiával, Somogyi Gáborral. Egy sérülést követően egy ideig a kispadról néztem a meccseket, Somogyi professzor úr ugyanonnan a fiát, és közben beszélgettünk. 1992-ben a professzor úr Debrecenből megpályázta a Pécsi Orvostudományi Egyetem Biofizikai Intézetének az igazgatói állását. Miután elnyerte, szólt nekem, hogy menjek Pécsre, ahol vár rám egy patinás biofizikai intézet, és legyek ott kutató. Miután elbeszélgettünk a biofizikáról, eldöntöttem, hogy vállalom. 1993-ban kézhez kaptam a diplomát, egy hónap múlva már Pécsen voltam.

– Olvastam, hogy érdeklődési területe, kutatásai két fontos témára összpontosulnak. Ezek egyike a sejtet alkotó citoszkeletális fehérjék. Milyen szerepük van a sejt működésében?

– A citoszkeleton a sejtek belső vázát jelenti. Szerepét úgy kell elképzelnünk, mint a csontvázét az emberi szervezet felépítésében és működésében. Ez a sejtváz fehérjékből áll. Alapvetően három nagy filamentális fehérjecsalád építi fel. Egy zseniálisan megszerkesztett rendszert jelent, ami ad egy mechanikai stabilitást a sejtnek, hogy felvehesse azt az alakot, ami az adott körülmények között szükséges, és mivel nem egy merev rendszer, gyorsan és a megfelelő irányban nagyon szoros szabályozás alatt változni is tud. Szerintem az tehát a gyönyörű benne, hogy egyszerre kell elég merevnek és elég változtathatónak is lennie, és mindkettőt teljesíti. Egy nagyon bonyolult rendszerről lévén szó, annak megértését, hogy ezt a rengeteg folyamatot, feladatot hogyan látja el a sejtváz, és azt mi szabályozza, ma is érdemes kutatni, és pontosabban megérteni.

– Munkájuk során milyen eredményekre jutottak?

– A három filamentális rendszer közül a mikrofilamentumokat választottuk kutatásaink céljául. A mikrofilamentumok fehérje alapját az aktin polimerek adják. Történelmi érdekesség, hogy az aktint Magyarországon fedezték fel és nevezték el. Az első cikk maga a felfedező, *Straub F. Brunó* professzor tollából jelent meg 1942-ben. A Studies 1, 2, 3 második részének az első cikke volt, amit Szegedről közöltek, és Svájcban jelent meg *Szent-Györgyi Albert* szerkesztésében, mert akkoriban olyan idők voltak, hogy erre nyílt lehetősége. 1993 óta különféle biofizikai módszerekkel az aktin filamentum és a szabályozásában részt vevő különböző fehérjék kölcsönhatását vizsgáljuk. Eredményeink jelentős része ennek a szabályozásnak a pontosabb megértése felé tartott: például megnéztük, hogy amikor szükséges, milyen hatásra kezd el polimert formálni az aktin, vagy mikor kezd el az aktív polimer apró kis építőköveire lebomlani. Az aktin partnerei több mint hatvan különböző fehérjecsaládból származnak, és ez egy óriási, több tízezer fehérjét tartalmazó tárház. Ennek egyes aspektusait sikerült pontosabban megérteni. Ha össze kellene foglalni, az egyik fontos állítás, ami kutatásaimból kiderül, az, hogy az aktin polimerek aktív filamentumok, és nemcsak mint merev kötelek vesznek részt a sejtbéli folyamatokban. Maguk is aktív résztvevők, a saját tulajdonságaikkal és kölcsönhatásaikkal is hozzájárulnak a szabályozási folyamatok működéséhez.

Mostanában az aktin sejtbéli feladatainak egy vonatkozását is vizsgáljuk. A sejtek között időnként, ha megfelelők a körülmények, pici csövek alakulnak ki. Ezek a picike csövek membránfehérjékből és membránlipidekből állnak, átmérőjük kisebb, mint egy mikrométer, és ezért nanocsöveknek nevezik őket. A nanocsövek a sejtek között alakulnak ki, de jelenleg egyáltalán nem ismerjük pontosan, hogy mi és hogyan megy keresztül, áramlik át ezeken a csöveken. Azt tudjuk, hogy például vírusok is tudnak közlekedni a sejtek között, vagy például át tud menni egy-egy kis golyócska, amit vezikulának hívunk, és különböző fehérjéket tartalmaz. Vagy vannak olyan esetek, amikor a mitokondriumok is átadásra kerülnek két sejt között a nanocsöveken keresztül. Nagyon izgalmas lenne megérteni, hogy mi szabályozza ezeket a folyamatokat. Nagyon sok esetben azt látjuk, hogy ami átadásra kerül, olyan nagy, hogy jóformán el sem kellene hogy férjen a nanocsövekben, nemhogy mozogjon. Most úgy tűnik, hogy az egyik sejt a másiknak küld ezeken a nanocsöveken keresztül valamit, de hogy ezt miért, mikor, milyen erők hatására, és milyen szabályozás alatt teszi, még nem világos. Mivel ezt még senki nem érti pontosan a világon, kollégáimmal vizsgálni kezdtük, hogy mi lehet a hátterében.

– Hogy talál mindehhez a 3D-technológia, amely a mélységérzet hozzáadásával három dimenzióban tud megjeleníteni, kinyomtatni egy tárgyat?

– Ez egy másik része az életünknek, és a sejtbiológiai vizsgálatokban úgy tud részt venni, hogy ha a különböző vizsgálatokhoz

(Folytatás a 6. oldalon)

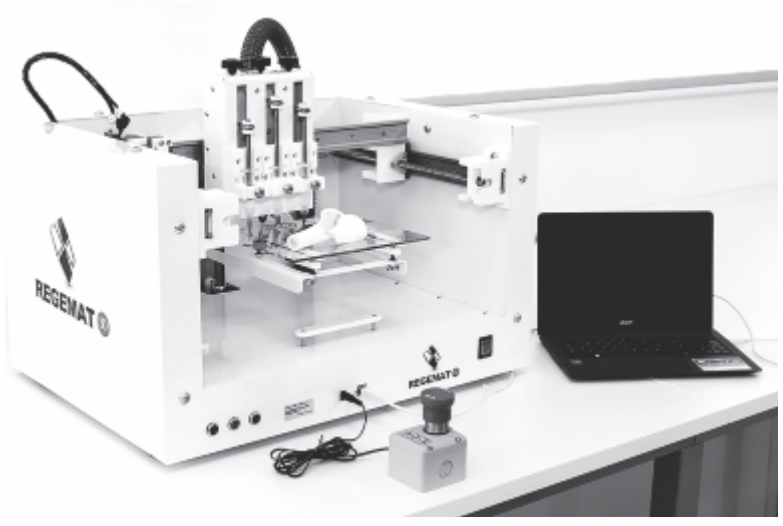

3D-nyomtató Fotó: Mánfai Bence

ADHD-s sztorik pályázata

Izgő-mozgó napló

Figyelemzavaros hiperaktivitással (ADHD) diagnosztizált vagy ADHD-gyanús gyermekekről szóló történetek megírására hirdet pályázatot a Kulcs Szociálpedagógusok Egyesülete és a Bíbola Fejlesztő- és Képzőközpont szülők, óvoda- és iskolapedagógusok, gyógypedagógusok, iskolapszichológusok és egyéb segítő szakemberek számára. A pályázat során alkalom nyílik olyan gyakorlatok, módszerek és megoldások bemutatására, amelyek által ADHD-val diagnosztizált vagy ADHD-gyanús gyerekek óvodai vagy iskolai befogadását, illetve foglalkoztatását segítették elő az érintettek sikeresen vagy részben sikeresen. A pályázat kiírói olyan pályamunkákat is fogadnak, amelyekben érdekes történetek, rendszeresen végzett megfigyelések kerülnek megosztásra.

A pályázók egyebek mellett arról számolhatnak be, hogy milyen sajátosságokkal találkoztak otthon, az óvodában vagy az iskolában, hogyan reagáltak más gyerekek, kollégák, rokonok vagy barátok a gyerek megnyilvánulásaira vagy a megoldáskereső kísérletekre, hogyan viszonyult a csoport vagy osztályközösség a gyerekhez, milyen módszerek váltak be a csoportban vagy osztályban, illetve otthon. A történetíróknak meg kell őrizni a gyermek, a család, az óvoda, illetve iskola névtelenségét! A pályamunkák szakértői véleménnyel, fejlesztési tervvel, ötleteket ábrázoló fotókkal, munkákkal, alkotásokkal is kiegészíthetők. A szervezők azt is szívesen veszik, ha valaki a saját gyermekkori ADHD-történetét/történeteit meséli el, kérésre a névtelenséget mindvégig megőrzik.

A minimum 2000 és maximum 6000 karakterből álló esettanulmányt, kipróbált jó gyakorlatok gyűjteményét, mások számára hasznos esetleírást, történetet tartalmazó pályázatot Word dokumentum formájában kell beküldeni a bibolacenter@gmail.com e-mail-címre. Csatolni lehet fényképeket és egyéb, az esetleírást alátámasztó dokumentumokat is. Beküldési határidő augusztus 25., eredményhirdetés szeptember 2-án.

A legjobb pályamunkáért 200 lej értékű könyvutalvány jár, a második helyezett 100, a harmadik 50 lej értékű könyvutalványban részesül, és mindhárman ingyen részt vehetnek a szeptember végén Marosvásárhelyen a budapesti Bethesda kórház szakembereinek támogatásával és jelenlétével zajló ADHD-konferencián. Az ülésszakon bemutatják a legjobb pályamunkákat. *(nszi)*

Cselekvés Alapítvány: Bangladesben lesz a fejüknél összenőtt sziámi ikrek végleges szétválasztó műtétje

Bangladesben végzik el a fejüknél összenőtt sziámi ikrek végleges szétválasztó műtétjét a Cselekvés a Kiszolgáltatottakért Alapítvány magyar orvosai – közölte az alapítvány kedden az MTI-vel.

A közleményben pontos időpont nem szerepel, azt írták, „a gyermekek állapota optimális”, így hamarosan elvégezhető a szétválasztásuk.

Hozzátették, a sziámi ikrek jól vannak, műtétsorozatuk féléves magyarországi plasztikai sebészeti szakasza sikerrel zárult.

Emlékeztettek: a Cselekvés a Kiszolgáltatottakért Alapítvány orvoscsapatát 2017 novemberében, 15 évnyi hazai és 7 évnyi missziós tevékenység után kérték fel a szülők és a bangladesi kollégák az akkor másfél éves Rabia és Rukia szétválasztására.

A több szakaszból álló, több orvos szakmai területen is innovatív megközelítést kívánó, az alapítvány vezető orvosai által „Operation Freedom”-nak (Szabadság hadművelet) elnevezett műtétsorozat első fázisa – az agyi szállítóérhálózat fő szakaszainak tudományos áttörést jelentő, érfalon belüli szétválasztása 2018-ban történt Bangladesben Hudák István vezetésével.

A most két és fél éves gyerekek 2019. január 5-én érkeztek Magyarországra családjukkal, január 25-én, az akklimatizációt és végleges szétválasztást elősegítő vizsgálatokat követően megtörtént a speciális magyar tervezésű expander-implantátumrendszer beültetése a fejbőr és a lágyrészek tágítására Pataki Gergely plasztikai sebész vezetésével.

A Semmelweis Egyetem azt közölte kedden az MTI-vel, hogy a plasztikai sebészeti beavatkozást előkészítő speciális MR-vizsgálatot, majd a bőrtágító eszköz behelyezéséhez szükséges operációt és az azt követő, hónapokig tartó tágítást az egyetemen, az egyetem munkatársainak folyamatos közreműködésével végezték el.

Az ikreknél a plasztikai sebészeti előkészítés utolsó fázisa is megtörtént; ez a speciális plasztikai sebészeti beavatkozás a szétválasztó műtétsorozat második fázisát jelentette.

Az egyetem közölte azt is, hogy a két gyermek jól van, de az egyiküknél egyéb szervi eltérést is diagnosztizáltak. *(MTI)*

A 3D-technológia a jövő kulcsa

(Folytatás az 5. oldalról)

különböző kis edénykéket vagy felületeket hozunk létre, amit 3D-s technológiával meg tudunk tenni, de egyébként maga a 3D egy teljesen más csapásirány szerint szerveződik a Pécsi Tudományegyetemen fiatal kollégám, *dr. Maróti Péter* szakmai vezetésével.

3D-nyomtató

– Az előadásokat követően mintha azt láttam volna, hogy beültetendő implantátumokat lehet pontosan megtervezni, megalkotni ezzel a technológiával.

– A jó kifejezés inkább az, hogy személyre szabottan, ami azt jelenti, hogy az implantátum a páciens esetében pontosan illeszkedik az adott helyre. Ez alapvetően nem pusztán műszaki pontosságot jelent, hanem azt, hogy a páciensnek ismerjük a leleteit, az MRI-, a CT-felvételeket, és ennek alapján pontosan a számára tervezzük meg, amit szeretnénk. Erről a technológiáról alapvetően azt szeretném elmondani, hogy önmagában pusztán egy nagyon kifinomult, nagyon ügyes eszköz, de valójában a felhasználó esze, képzettsége, ötletei, ügyessége dönti el, hogy mennyire lesz hatékony. Az implantátumok mellett több ezer nagyon izgalmas alkalmazása van, akár az épületek modellezésében, vagy amikor a gépészmérnökök egy új alkatrészt vagy elemet szeretnének létrehozni, egy prototípus legyártásában ugyanis a 3D-technológia kifejezetten hasznos lehet. Vagy említhetjük a képzőművészeteket is. Ha a szobrász megálmodja azt a formát, amelyet létre akar hozni, nemcsak azok az eszközei vannak, hogy kőből-fából kifaragja vagy kiönti valamilyen fémből, hanem 3D-nyomtatóval is ki tudja nyomtatni.

– Számomra rendkívül érdekesnek tűnik, ahogy a számítógép, a program képes rétegenként egymásra építeni az anyagot.

– Ez a műszaki tudományoknak a sikere. Azt gondolom, hogy ma már a 3D-nyomtatás, amit esetenként akár 16-20 mikrométer felbontással, pontossággal lehet végezni, a mérnökök munkáját dicséri, mi csak felhasználók vagyunk.

– Ha valakinek történetesen a csigolyák közé a porcot kell beültetni, akkor is igénybe lehet venni a háromdimenziós nyomtatást, vagy ahhoz nem szükséges ennyire személyre szabott implantátumot készíteni?

– Amikor a 3D-nyomtatásról általánosságban beszélünk, még mindig az van az emberek fejében, hogy élettelen anyagot, műanyagot vagy fémet nyomtatunk vele. Élő porcszövetet nem lehet sem fémből, sem műanyagból nyomtatni. Az élettelen nyomtatásnak a sebészetben abban lehet szerepe, hogy a műtét során elvégzendő feladatokhoz műtéti sablonokat készítünk. Ha több tizedmilliméterrel elcsúszik esetleg egy fúrás, egy beavatkozás egy gerincműtétnél, az nagyon komoly gondot jelenthet. A rendelkezésünkre álló képek alapján viszont meg lehet tervezni azokat a műtéti sablonokat, amelyeket a testre rögzítünk, és amelyek mentén elvégezzük a különböző műveleteket, például a fúrást. Egy másik nagyon izgalmas dolog, ami még kutatások tárgyát képezi, a bioprinting. Ezt mi is végezzük, kutatjuk Pécsett *dr. Pongrácz Judit* vezetésével. A lényege az, hogy nem élettelen, hanem élő anyagból, sejtekből hozunk létre három dimenzióban megjelenő formát.

– Hogyan lehetséges?

– Alapvetően fontos és nehéz, hogy a sejteket életben kell tartani mind a nyomtatás előtt, mind közben, ami a sejtbiológusok és molekuláris biológusok számára nagyon komoly feladat. Akárcsak a műanyagot, a sejteket is el lehet helyezni térben. Ebben például az a nehéz, hogy miképpen maradnak a helyükön a térben. Ezt kétféleképpen lehet megoldani. Először építhetünk nekik egy vázszerkezetet olyan műanyagból, ami biológiailag lebomló, tehát a későbbiek során kikerül a szervezetből. Erre a mondjuk fül alakú vázszerkezetre pakoljuk rá a megfelelő sejteket, hagyjuk, hogy összeérjenek, szövetté váljanak, rendszert alkossanak, majd a biológiailag lebomló műanyag kikerüljön a rendszerből, és marad egy szövetében, alakjában megfelelő fül. Ez egy eljárás. Egy másik szerint, attól függően, hogy milyen alakot akarunk nyomtatni, és milyen sejtek felhasználásával, egyszerűen úgy pakoljuk egymásra a sejteket, hogy közben gondoskodunk a köztük levő kötőanyagról, extracelluláris ragasztóanyagról, és ők maguk válnak, alakulnak át egy megfelelő biológiai, akár humán szövetté is. E tekintetben az előttünk álló távlatok szédítőek. Abban kell óvatosnak lenni, hogy ma még a fantáziánk távolabbra szárnyalt, mint ahol a valóság tart.

– A sejtek a befogadó egyén szövetéből vagy máshonnan is eredhetnek?

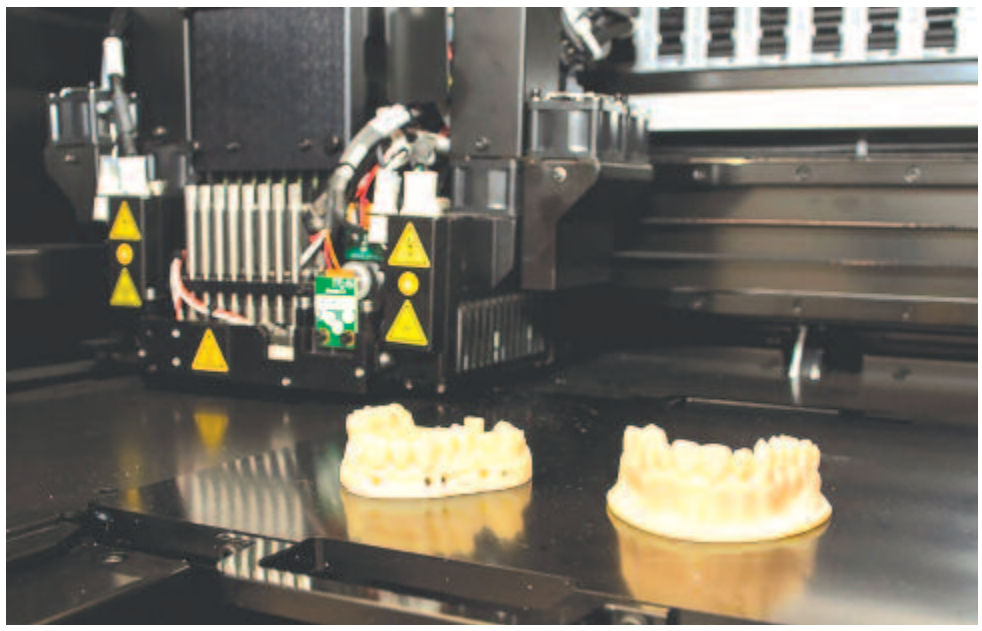

A fogak esetében már nem csak elmélet

– A legkifinomultabb alkalmazások egyike az lehet, amikor a szövetet attól az adott személytől vesszük, akit gyógyítunk. Erre jó lehetőségnek tűnik a zsírszövet például, aminek a kis mennyiségben való eltávolítása az egyén életben maradása szempontjából szinte lényegtelen. A zsírszövetből vonjuk ki az őssejtjeit, amelyek még nem indultak el a differenciálódás útján, de elindíthatók. Attól függően, hogy milyen szervet vagy testrészt szeretnénk pótolni, annak megfelelően kell differenciáltatni, azaz speciális sejtekké változtatni az őssejteket, ami egyébként rendkívüli tudást igényel, majd létrehozni azt, amit akarunk, és visszaadni a páciensnek, akinek szüksége van rá. A bőrpótlásoknál például ez ma már reálisnak látszó lehetőség.

– Egyéb területen jobbára még csak elmélet vagy nem?

– Már nem csak elmélet, például a csontok, porcok, fogak estében vannak már gyakorlatilag is megvalósítható eljárások. Hogy menynyire kerültek be a hétköznapi betegellátásba, mennyire kifinomultak, és technológiájukban menynyire alkalmasak a tömeggyártásra, az nagyon sokszínű. Gyermekcipőben jár még ez a terület, ahhoz képest, ahova eljuthat, de ez a cipő már most is szép.

– A 3D-technológiát illetően mire a legbüszkébbek a pécsi orvoskaron?

– Az első, amire büszkék lehetünk, a PTE 3D Központjának létrehozása. Az én olvasatomban a központ eddigi legnagyobb eredménye, hogy húsz fiatal, jól képzett szakembert foglalkoztat, és sok további kutatót vonz. Mivel a központ egyfajta mágnesként működött, oda lehetett csábítani olyan szakembereket, akik mind ott, mind máshol fontos szerepet játszanak majd egyetemünk tudományos életében. De volt már olyan műtéti beavatkozás is, ahol a 3D-alkalmazások segítségével lehetett például korszerű módon szívet operálni, amiben a műszaki kollégák is segítséget nyújtottak. Nagyon sok szép eredményt értek el a Műszaki Kar munkatársai is, akik a gépészetben, építészetben az alkalmazások terén használták ezt a technológiát. Fontosnak tartom, hogy a központ bioprintinggel foglalkozó lába kifejezetten izgalmas eredményeket ért el, és ezt a továbbfejlesztések terén is figyelembe vesszük. Sok jó eredmény van tudományos vagy akár az ipari alkalmazások tekintetében. Másfelől pedig a 3D-központ szellemi műhelyként kezdett el működni, ami nagyon fontos egy egyetemen. Az a tény, hogy itt az utánpótlást képezzük, vagy idehozzuk akár külföldről is azokat a szakembereket, akik a céljainkat tudják támogatni, a jövő kulcsa.

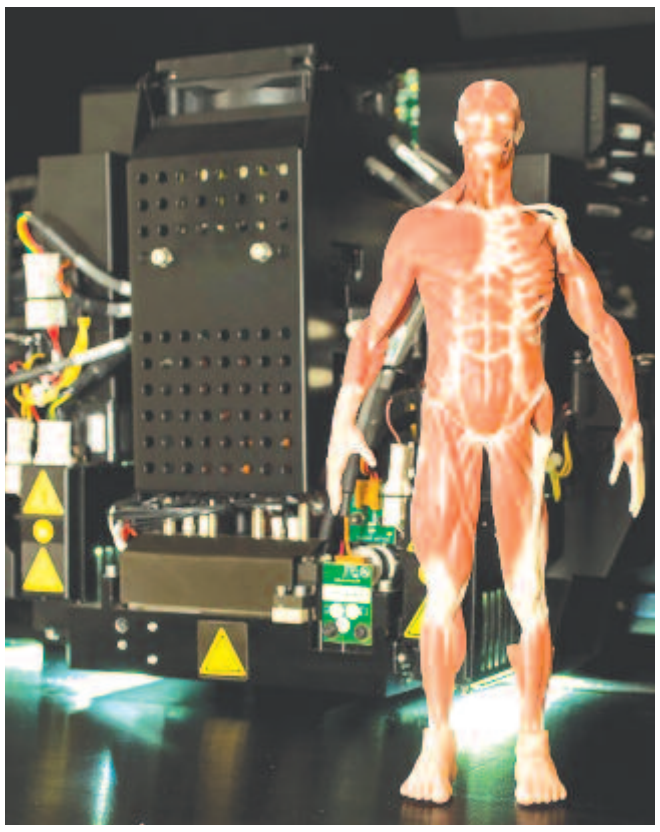

– Miért vállalta a professzor úr a dékáni tisztséget, és mit szeretne megvalósítani?

– Talán most érkezett el az életem egy olyan ponthoz, amikor, akár a korábbi angol program felelőseként vagy dékánhelyettesként, valamennyire kezdtem belelátni azokba a rendszerekbe, amelyeken egy egyetemi kar működése alapszik. Most vagyok abban a korban, amikor úgy érzem, hogy van hozzá kedvem, energiám, ambícióm, látok egy sor kiváló szakembert, akikkel jó együtt dolgozni, akikkel összefogva hatékonyak tudunk lenni, és úgy érzem, hogy még van pár olyan elképzelésem, amelyeknek a megvalósításával ezt a kart szolgálni tudom.

– Ha egyet közülük elárulna…

– Magyarországon jelenleg a négy orvosképző hely erőfeszítéseinek köszönhetően képzéseink korszerűsítése zajlik. Az egyik legambiciózusabb és legfontosabb tervünk, hogy a klinikai oktatásban részt vevő oktatóinkat próbáljuk meg jobban támogatni az infrastruktúra, a fogyóeszközök és más szempontokból is, hogy a klinikai gyakorlati képzésben, ami jelenleg viszonylag nagy létszámú hallgatói csoportokban folyik, a kis csoportokon alapuló oktatást vezessük be. Mindez elmondva nem tűnik bonyolultnak, kivitelezni viszont rendkívül nehéz, de látunk már most is szép sikereket benne, és hiszem, hogy végig tudjuk vinni, mert egyébként ez a jövő útja is.

A 3D Központban

Fotó: Mánfai Bence

RegenMed – új rehabilitációs klinika

Fontos a személyre szabott ellátás

Idén február 1-jén nyitották meg Marosvásárhelyen, a Corneşti utca 65. szám alatt a RegenMed magánklinikát. Az egészségügyi intézet céljairól, működéséről, a betegeknek nyújtott ellátásról a klinika menedzserével, *dr. Stela Mariana Al Husseinnel*, **valamint** *dr. Székely-Varga Margit* **rehabilitációs szakorvossal beszélgettünk.**

Antalfi Imola

Mint fogalmaztak, a RegenMed megnyitásával az volt a céljuk, hogy kellemes környezetben minél magasabb színvonalú rehabilitációs ellátást biztosítsanak azok számára, akik valamilyen betegség következtében részlegesen vagy teljesen, átmenetileg vagy véglegesen képtelenek az önellátásra. „Romániában is egyre közismertebb és elismertebb a különböző neurológiai, mozgásszervi vagy akár szívsebészeti beavatkozások utáni, személyre szabott rehabilitáció fontossága. A beteg számára könnyebbé válik a társadalomba, munkahelyre való visszailleszkedés, ezáltal pedig egyre kisebb pénzügyi terhet ró a családra és az egészségbiztosítási rendszerre” – hangsúlyozta dr. Stela Mariana Al Hussein és dr. Székely-Varga Margit.

– Miért döntöttek úgy, hogy éppen Marosvásárhelyen nyitják meg a klinikát?

– Marosvásárhely országos szinten elismert gyógyászati központ, ahol a betegek kiemelkedő színvonalú ellátásban részesülnek a kórházak különböző betegellátó osztályain, de a kórházi ellátást követően nem minden beteg kap megfelelő rehabilitációs ellátást. Célunk az, hogy minél több beteg számára hozzáférhetővé tegyük ezt, és ezáltal hozzájáruljunk a marosvásárhelyi orvosi ellátás minőségének a javításához.

– Milyen egészségügyi szolgáltatásokat nyújtanak?

– A RegenMed magánklinikán egy 25 ágyas fekvőbeteg-részleg és egy járóbeteg-részleg működik. A fekvőbetegrészlegen kétágyas, saját fürdővel rendelkező kórtermek vannak, ahol állandó orvosi felügyeletet biztosítunk a betegek számára. A betegellátás valamennyi szakterületét lefedjük, szükség esetén minden szakágból biztosítjuk a szakorvosi vizsgálatot.

A járóbetegrészlegen rehabilitációs, neurológus, ortopéd, kardiológus és reumatológus szakorvosok látják el a betegeket.

– Milyen a felszereltsége a RegenMednek?

– Az állandó orvosi felügyelet mellett széles körű rehabilitációs ellátást biztosítunk. A kezelési részleg új generációs elektroterápiás gépekkel van felszerelve. Az elektroterápiás kezelések hatékonyságát a masszázs, paraffinpakolás, valamint teremben és vízben végzett egyéni gyógytorna egészíti ki. Mindezek mellett szükség szerint elektrokardiográfiát, szívultrahang-vizsgálatot, 24 órás EKG-mérést, azaz holtervizsgálatot végzünk szívbántalommal diagnosztizált betegeinknél. A mozgásszervi patológiával jelentkező betegeknek a klasszikus kezelések mellett az ősszejtterápiák egyik legbiztonságosabb formáját, a Lipogems-technikát Marosvásárhelyen egyedülálló módon *dr. Amer Al Hussein* plasztikai sebész és egy ortopéd szakorvos alkalmazza.

– Milyen szakorvosok, személyzet látja el a betegeket?

– A rehabilitációs szakorvos *dr. Székely-Varga Margit*, a neurológus *dr. Adrian Alexandrescu* főorvos, az ortopédek *dr. Cristian Trâmbiţaş* és *dr. Albu Daniel* szakorvosok, a kardiológus *dr. Carmen Opriş* főorvos, a reumatológus *dr. Alexandra Palaghie* szakorvos, az érultrahangot *dr. Demeter Tímea* végzi. A szakorvosok munkáját három gyógytornász, egy pszichológus és logopédus, valamint jól képzett ápolók egészítik ki.

– Sikerült-e szerződést kötni az egészségbiztosítási pénztárral, vagy a betegeknek fizetniük kell?

– Reméljük, hogy a szerződés aláírására rövidesen sor kerül, hogy a betegeknek ne kelljen önerőből finanszírozniuk a teljes orvosi ellátást a fekvőbetegrészlegen.

– A jövőbeli célok?

– Célunk az általunk nyújtott egészségügyi szolgáltatások/ellátások állandó fejlesztése és hozzáférhetővé tétele.

– Mit jelent Marosvásárhelynek, a régiónak egy ilyen klinika működése?

– A legfrissebb statisztikai adatok szerint országos szinten a kórházak különböző osztályairól kiutalt betegek 7%-a részesül rehabilitációs utókezelésben, Maros megye szintjén ez 2%, ezért találtuk fontosnak a fekvő- és járóbeteg-ellátást nyújtó rehabilitációs klinika létrehozását. A neurológiai és ortopédiai rehabilitációs ellátás mellett kardiológiai rehabilitációt is biztosítunk betegeink számára. Az akut szívinfarktusban és a szívelégtelenségben meghalt betegek száma harmadára csökkent az utóbbi tíz évben. Az akut eseményt túlélő betegek igényei hozták létre a kardiológiai rehabilitációt, ami a gyors és a lehető legteljesebb felépülést biztosítja. Tévhit, hogy akut szíveseményen átesett betegnek nem lehet mozogni, lehet, sőt kell, csak szükséges a megfelelő orvosi kontroll és a képzett gyógytornász is, aki tudja, meddig mehet fel a vérnyomás, meddig emelkedhet a pulzus. A kardiológiai rehabilitáció fontos szakterület, ezért az a célunk, hogy minél több akut szíveseményen átesett beteg felépülését segítsük, kiegészítve a kardiológus és szívsebészek munkáját – mondta a klinika menedzsere.

Egészségesen táplálkozni

A táplálkozás és egészségünk összefüggéséről, a rákos beteg étkeztetéséről tartott előadást *dr. Drăgan-Pécsi Enikő* **családorvos a Máltai Szeretetszolgálat székhelyén összegyűlt érdeklődő közönségnek. Aki azt hitte, hogy mindent tud a helyes táplálkozásról, kellemesen kellett csalódnia, hiszen sok érdekes adat, tanács hangzott el a témáról.**

Emésztőrendszerünk nemcsak egy táplálékbontó alagút, hanem szinte 2 kilogramm mikroorganizmus otthona. Amióta a baktériumokat felfedeztük, minden erőnkkel azon vagyunk, hogy pusztítsuk őket, miközben már egyre többen tudjuk, hogy nélkülük nincsen élet. A szervezetünkkel együttműködésben élő baktériumoknak (mikrobiom) jelentős és alapvető szerepük van életünk fenntartásában: védő (toxikus, rákkeltő anyagok semlegesítése), (betegséget okozó baktériumok elszaporodását) gátló, (vitaminokat, folsavat) szintetizáló, (kalcium, magnézium, vas) felszívódást segítő, a vastagbél sejtjeit tápláló stb. szerep.

A dohányzás, az alkohol, az egyoldalú táplálkozás, a kábítószerek, a gyógyszerek/antibiotikumok és az édességek nagyfokú használata, valamint a stressz egyensúlyzavart (diszbiózist) idéz elő. A probiotikumok, ahogy nevük (az életért) is jelzi, olyan mikroorganizmusok, amelyek segítik a bélbaktériumok működését. Helyreállításukat a gyógyszertárakban kapható pre- és probiotikumok használatával segíthetjük elő, amit otthon, természetes úton is elő tudunk állítani. A már ismert savanyított tejtermékek mellett, amelyeknél fontos az élő csíraszám, a doktornő szerint a kovászolt uborka és zöldség is egy sor pro- és prebiotikumot tartalmaz.

A bélműködés rendellenességei sok betegség kialakulásában is közrejátszanak, mint az Alzheimer-kór, Parkinson-kór, autizmus, sclerosis multiplex.

Rákos betegek étrendje

Egy másik témája az előadásnak a rákos betegek táplálása volt. Mivel a rákos sejtek a savas és oxigénhiányos, gyenge immunitású szervezetben szaporodnak a legkönnyebben, a daganatos betegek táplálásakor ezt kell figyelembe venni. Az ásványvíz savasítja a szervezetet, a csapvíz is tartalmaz káros elemeket, ezért ajánlatos egyszerű, tisztított vizet inni. A rákos beteg táplálékának a 80 százalékát zöldség és gyümölcs kellene hogy kitegye, a bennük található értékes anyagok immunerősítő, rákellenes hatása miatt.

Daganatos és egészséges személyeknek a doktornő a kókuszolajat ajánlotta, ami véleménye szerint a legegészségesebb főzőolaj, transzzsírokat nem tartalmaz (amelyeknek rákkeltő és érelmeszesedést okozó hatásuk van), felhevítéskor nem oxidálódik, nem keletkeznek sejtkárosító szabad gyökök, nem alakít ki zsírpárnát, felszívódik az izmokba. Hasonlóan jó főzésre a lenmag- és a tökmagolaj is, amelyeknek az immun- és szíverősítő, érelmeszesedést gátló, koleszterincsökkentő szerepét emelte ki.

Ajánlásai között szerepelt a chiamag, ami kis kalóriatartalma ellenére erővel, energiával tölti fel a szervezetet, csökkenti a vérzsírszintet, csökkenti a vérnyomást, erősíti az idegsejteket, és ízletes desszert állítható elő belőle – hangsúlyozta az előadó. Arról is beszámolt, hogy a rántott hús mennyire finom, ha búzaliszt helyett tökmag- vagy szezámlisztben panírozzák.

A mai ember egyre jobban elveszíti a kapcsolatát a természettel, holott szervezetünknek a hozzánk közel eső területeken az adott évszakban megtermelt zöldségekre és gyümölcsre van szüksége: télen almára, tavasszal zsenge zöldségekre, nyáron üdítő salátákra, a késő nyárban tökfélékre, kukoricára, télen hőkezelésnek alávetett meleg ételekre. A vitaminok rákellenes hatása ma már jól ismert, például az A-, B6-, B9-, B12-, C-, D- és E-vitaminé, imunnitásnövelő, antioxidáns, szabadgyökpusztító hatásuk miatt. Ajánlatos legalább hetente egyszer jó minőségű halat fogyasztani, akinek a jövedelme lehetővé teszi.

A paradicsomot ajánlatos meghámozni, mert nincsenek már igazi biotermékek, a dinnyét jól meg kell mosni, mielőtt szeletekre vágnánk, és a banánhéj alá is behatol a szer, amivel kezelik – hangzott el többek között a figyelmeztetés.

Nagy gyógyszerfogyasztók vagyunk, miközben a teázásról leszoktunk, holott sok problémát meg lehetne oldani egy meleg teával, különösen, ha gyömbérrel főzzük. A megfelelő folyadékfogyasztás elengedhetetlen a szervezet optimális működéséhez, nagyjából 25 testsúlykilogrammra szoktak napi közel egy liter folyadékszükségletet számolni.

És nem kellene megfeledkezünk a fűszerekről sem, mint például a szegfűszeg, ánizs, kardamom, amelyeknek számos gyógyhatása van. És a magok – mák, napraforgó, tökmag stb. – jótékony hatását is érdemes lenne jobban kihasználni.

Fontos megtenni az első lépéseket, majd átállni az egészséges táplálkozásra – hangzott el sok egyéb hasznos ismeret mellett. Testünk jelzi, hogy mire van szüksege, fontos, hogy odafigyeljünk szervezetünk üzeneteire, jelzéseire. Helyes táplálkozással is lehet igazi örömforrás, élvezet az étkezés – hangsúlyozta a doktornő. *(bodolai)*

Az asztrológus üzenetei

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén a Nap július 23-tól augusztus 23-áig tartózkodik az Oroszlán jegyében. Mifelénk ez a nyár dereka, többnyire a legmelegebb és legszárazabb időszak. A planétákra tekintve megállapíthatjuk, hogy ebben a periódusban csökken a feszültség, és ha jól sáfárkodunk lehetőségeinkkel, akkor bátran tervezhetjük meg a pihenésünket, feltöltődésünket. Aki mostanra időzítette a nyaralását, úgy tűnik, „jó lóra tett”.

Véget értek az európai uniós választások, a politikusok megegyeztek valamiben, és talán ősszel az is kiderül, hogy milyen irányba halad Európa szekere. A Pride fesztivál lecsengett, büszkén mutogatták másként gondolkodó honfitársaink, ami a többség véleménye szerint a magánélet kulisszái mögé való. A másság elfogadását nem könnyíti meg az erkölcsi normákat feszegető, öncélú magamutogatás. Az asztrológia az LMBTQ betűi mögé rejtett, hétköznapitól eltérő szokásokat és szexuális magatartásformát a Vízöntő és az Uránusz analógiáihoz sorolja. A zodiákus szintjén e szimbólumrendszer szemben áll az Oroszlán jegyével és az uralkodó planétájával, a Nappal. Az oppozíció feszültséget jelöl, mely fizikai szinten agresszióba torkollhat, főleg akkor, ha az ösztönök eluralkodnak bizonyos közösségeken, illetve egyéneken. Szerencsére idén ezt is megúsztuk. Spirituális szinten minden történés tükörhatásként értelmezhető, mert ami nem tetszik, ami zavaró, az mindig arról szól, aki beletekint e tükörbe. A tükörben csak önmagamat láthatom, és ez akkor is igaz, ha a látvány idegesítő.

Az Oroszlán uralkodásra vágyik. Törekvése a mindenkori középpontot célozza. Vezetői képességekkel rendelkezik, de a hatalom gyűrűje olyan kísértés, aminek kevesen képesek ellenállni. Uralkodni csak igazságosan érdemes. Ha nem ez történik, akkor az ösvény végén ott vár a bukás. Az Oroszlán-energiákat birtokló emberek erőt sugároznak. A Nap az emberben lévő isteni én szimbóluma. A teremtés fényének elpusztíthatatlan részecskéje. A spirituális úton haladó ember előbb-utóbb felismeri, hogy mindannyian ugyanannak a teremtésnek és ugyanannak a Teremtőnek a gyermekei vagyunk. Mert teremtés csak egy volt, és Isten is csak egy van. Hogy ki mit ért ezen, az magánügy. Vallásszabadság van, legyen kinekkinek a hite szerint! Létezik egy olyan nézet, mely szerint Isten azért teremtette a világot, hogy megismerhesse önmagát. Az ismeretlen a meg nem nyilvánult. Isten saját képmására teremtette az embert. Mi is saját képmásunkra teremthetjük utódainkat. Ezt az aktust, ezt a lehetőséget próbálják valami sátáni tervvel akadályozni a „civilizált Európában”. Az egót vágyfelkeltő információkkal bombázzák a reklámszakma legrafináltabb fegyverei által. A fizikai jólét fokozása az intellektuális és szellemi tunyaság malmára hajtja a vizet. Nem kellenek a gondolkodó, szociálisan érzékeny, segítőkész emberek. Ők veszélyesek. Fogyasztói társadalom kell, műanyag világ. Vegyszerek és gyógyszerek által kiszolgáltatottá tett függők hömpölygő áradata. Egészségesnek hazudott magas vérnyomásúak, szeretethiányos cukorbetegek, nyugtatókon élő idegesek, kapcsolati problémás ízületi betegségben szenvedők, sorolhatnánk a példákat napestig. De nem tesszük. Inkább figyeljünk a kakasra. Éberségre kell ébrednünk, mert az álomcsapda lassan bekerít. A lehetőség kapuja mindenki előtt nyitva áll. A kakas kukorékolása talán az isteni ébredést köszönti.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Főtéri történet

Kép a keretben

Ötvös József

Városunkat jobban megismerő, kíváncsian figyelő séta alkalmával állok meg a tornyos városházával szemben, Csíki Emil háza előtt. Még ha egy kicsit kirívóan szecessziós is, jó párszor mosolyogva néztem és gyönyörködtem benne. Ez a ház szebbé teszi városunkat látványában is, történetében is. Balás Árpád szorgalmas kutakodásaiból tudom, ebben az évszázados épületben szállt meg Marosvásárhely visszatérte után, 1940-ben József főherceg, és az már csak kedves ráadás, hogy az építője és tulajdonosa egy mélyen vallásos – római katolikus –, örmény származású fűszerkereskedő volt.

Kíváncsian kezdem betűzni a kaputelefon feliratát, egészen más nevek olvashatók ott; sem József főhercegre, sem pedig Csíki Emilre nem emlékeztet már a névsor, de hirtelen felfedezem a hat felirat (három magyar és három román) között Gyárfás L. Miklós nevét. Nem véletlenül ötlik a szemembe, hiszen már két éve prédikáltam a temetésén, de bennem valahogy még mindig él a neve és emléke.

Gyárfás L. Miklós – ha szabad így fogalmazni – igazi marosvásárhelyi életművész volt. Édesapja Balavásáron volt református lelkipásztor, aztán az államosítás körüli időben a négygyermekes család beköltözött Marosvásárhelyre, és az édesapa Bordi András festőművész mellett a Kultúrpalotában működő képtárban dolgozott. Gyárfás L. Miklós mindenre fogékony tehetségével igazi művész lehetett volna, csak a szorgalom és kitartás hiányzott belőle. Öccse vallomása szerint a hangszer alatt feküdve is pontosan lejátszott zeneszámokat a zongorán. Volt egy szép időszaka a Népújság-elődd Vörös Zászlónál, amikor Kép a keretben sorozatban városunk igazán érdekes személyiségeiről jól felismerhető, és rájuk nagyon is jellemző karikatúrákat készített, hozzá pedig a személyiségre jól találó írást. Aztán egyszer csak eltűnt a látószögünkből, azt sem tudtam, él-e vagy eltávozott más országba, esetleg magasabb régióba.

Két évvel ezelőtt (2017. május 7.) szenderült örök nyugalomra, a családtagok emlékezéseiből újból összeállt az erdélyi életművész sorsútja, s benne a feledhetetlen, egyéni, sajátos napilapsorozat, ami hangulatában és felelevenítésében valami huncut szabadságot kölcsönzött egy cenzúrázott korszak emlékeinek. A temetés után testvérhúga Kós Károlyról készült linómetszetet ajándékozott nekem, amelyet nem sokkal az író, építész halála előtt pár perc alatt készített – emlékezetből. Ezért is hálásan gondolok rá, amikor elsétálok a Csíki Emil háza előtt.

A török népköltészet egy termékét idézzük a rejtvény fősoraiban

1. BOLT, ÜZLET — RAGADOZÓ HAL / ÚJRÁZÁS A KANTINBAN — OSZTRÁK FOLYÓ — ÁLLÓVÍZ — GAZDAGOKAT UTÁNZÓ — MAGAS NÖVÉNY / SVÁJCI VÁROS — MAGYAR VÁROS — A LÍTIUM ÉS A TRÍCIUM VEGYJELE — AZ ARGON VEGYJELE — VERNE EGYIK KAPITÁNYA — SZELÍD VAD / INDIAI KIRÁLY V. — BUSZKLIENS — SZLOVÁK — HÁTSÓ RÉSZ

J — T

SKÁLAHANG — IBSEN DRÁMÁJA / CIN — BUENOS... (ARGENTÍNA) / HALPETE — NYOMÁSEGYSÉG (HGMM) / SEMMIKOR

KINGSTON... HULL (ANG.V.) / MÉNESES HELYSÉG — ELAVULT, ÓCSKA / ALGÉRIA FŐVÁROSA — VÍZZEL TISZTÍTTAT / OSZTRÁK VIDÉK — NULLA / ALARM

2. S — LÉGI SZELLEM SHAKESPEARE-NÉL — JEMENI VÁROS (ANG.) / TORTATÖLTELÉK — INDIAI KIRÁLY V. / ŰRMÉRTÉK — TOLLASODÓ (MADÁR) / FRANCIA FESTŐ — ÉTLEN RÉN! / RAJT

NEM HAGY BÉKÉN — ELEK! / EGYTAGÚ ALGEBRAI KIFEJEZÉS — NÉMA SÍR! / FRANCIA ARANY — RÓMAI 101 / TE — KÖLTŐI SÓHAJ / FLOUR, KÉN VEGYJELE — LEGYEN (LATIN) / TARTALMATLAN LEVÉL!

...ESIK (ELŐREBUKIK) — BARÁT (SPANYOL) / TÉVESEN JEGYZŐ — ALAKTALAN / OLASZ SZERELEM — ÁZSIAI HEGYSÉG / SZÁNDÉKOZÓ

BELGIUMI VÁROS — ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT / JAP. FESTŐ (MASZUO) — SVÁJCI VÁROS / J. WAYNE FILMJE — OROSZ AUTÓMÁRKA / HIVATALI MUNKAHELY

TAGADÓSZÓ — ÓCEÁNJÁRÓ HAJÓ / BÁRÁNYBESZÉD — BIFLÁZ / MORZEJEL — A SZABADBA / KELETI TÁBLÁS JÁTÉK — FÁBA VÉS / ÓRÓMAI RÉZPÉNZ — VAN FELESÉGE

OLASZ NÉVELŐ / FÉL TÍZ! — MELY IDŐPONTBAN? / S. O'HARA BIRTOKA — DOLGOZIK A MOZDONY / ...DAL (VÖRÖSMARTY) — MALOM RÉSZE / BORÚS HANGULATÚ — NAPÓLEON JELE / JAPÁN ÖLTÖZÉK

NAGYOBB HELYISÉG / ...CALLAS (SZOPRÁN) — LANKAD / ERDŐVIDÉKI VÁROS — ÖREG / SZÉP VITÉZ — SZIKLADARAB / HAVER

NÉMET NŐI NÉV — ADY EGYIK ÁLNEVE / IDEGEN MŰVÉSZET — ...DEREK (SZÍNÉSZNŐ) / ERD. KÖZÍRÓ (IMRE) — FÉLELEM! / BIZONYTALAN — SKÁLAKEZDET / A BÁRIUM VEGYJELE — OLD A SZÉLEIN! / GABONÁT VÁG — ISMÉT (LATIN) / A RÁDIUM VEGYJELE

ÖRLEMÉNY — OL. HEGEDŰKÉSZÍTŐ / MŰVÉSZET (LATIN) — USA-ELNÖK (V.) / ANTIK DÍJVERSENY — ... HACSATURJÁN / MICSODA? (OROSZ) — A NÍLUS NÉMET NEVE

NAGY TESTŰ PAPAGÁJ — IDEGEN IRÉN / LEKVÁR — AKKOR (FRANCIA) / CÉGFÉLE (RÖV.) — IDEGEN ÁRON / LATIN CSONT

TE ÉS Ő — MEZ / EGYEN! — ...CSŐ (MIKROSZKÓP) / EZER! — AB... (HARAGGAL) / JOULE (RÖV.) — A PÁNIK LÉNYEGE! / FÉLSZ!

L.N.J. — L — POHÁRKÖSZÖNTŐT MOND

Július 18-i rejtvényünk megfejtése: ***Többen lettek kiválóvá gyakorlás, mint puszta természetes tehetség folytán.***

Elmarad a Bölöni–Hagi edzői párbaj

A sorshúzás eredményétől eltérően nem mérheti össze magát Bölöni László és Gheorghe Hagi csapata.

A labdarúgó Európa-liga selejtezőjének 2. selejtezőkörében ma kellett volna találkoznia az Antwerpennek és a Viitorulnak, azonban a konstancaiak másik ellenfelet kaptak, miután Belgiumban döntés született a tavaly március 11-én rendezett Mechelen – Beveren mérkőzéssel kapcsolatosan. Megerősítést nyert ti., hogy a találkozót megbundázták, így a Mechelent visszaminősítették egy osztállyal, és megtiltották számára, hogy az európai kupasorozatokban szerepeljen.

Ennek megfelelően a Standard Liege átvette a helyét a második számú kupasorozat csoportkörében, az Antwerp előlépett a Standard helyére a 3. selejtezőkörbe, míg Bölöni csapata helyett a Gent kapta meg az indulási lehetőséget az Európa-ligában. Később a Belgiumi Sportdöntőbíróság részben felülbírálta ezt a döntést azzal, hogy a Mechelen megtarthatta első ligás helyét, azonban az európai kupasorozatokban való szereplésének tiltását fenntartotta.

Az Európai Labdarúgó-szövetség tudomásul vette és helybenhagyta a döntést, és intézkedett a selejtező programjának módosításáról, így a Viitorul a Gent otthonában vendégszerepel ma.

Fotó: DigiSport

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező, 2. kör, első mérkőzések:

* bajnoki ág: Szaburtalo Tbiliszi (grúz) – Zágrábi Dinamo (horvát) 0-2, The New Saints (walesi) – FC Koppenhága (dán) 0-2, Szutjeszka Niksics (montenegrói) – APOEL (ciprusi) 0-1

* nem bajnoki ág: PSV (holland) – FC Basel (svájci) 3-2, Viktoria Plzen (cseh) – Olympiakosz Pireusz (görög) 0-0

Labdarúgó Európa-liga-selejtező, 2. kör, első mérkőzések: Ararat-Armenia (örmény) – Lincoln Red Imps (gibraltári) 2-0, HB Tórshavn (feröeri) – Linfield FC (északír) 2-2, Shkëndija (északmacedón) – F91 Dudelange (luxemburgi) 1-2, FC Santa Coloma (andorrai) – Asztana FK (kazah) 0-0, SP Tre Penne (San Marinó-i) – Suduva Marijampole (litván) 0-5.

A magyar és román csapatok programja az Európa-ligában

Labdarúgó Európa-liga-selejtező, 2. kör, első mérkőzések (zárójelben a mérkőzést közvetítő televízióadó):

* 19.55 óra: Honvéd – CSU Craiova (M4 Sport)
* 20.00 óra: Alashkert (örmény) – Bukaresti FCSB (Pro TV)
* 20.55 óra: Fehérvár FC – Vaduz (liechtensteini) (Duna World)
* 21.30 óra: Gent (belga) – Konstancai Viitorul (nem közvetítik)
* 22.00 óra: Torino (olasz) – Debreceni VSC (M4 Sport)

Milák Kristóf óriási világcsúccsal vb-aranyérmes 200 méter pillangón

Milák Kristóf óriási világcsúccsal lett aranyérmes 200 méter pillangón a kvangdzsui világbajnokság úszóversenyeinek negyedik napján, szerdán.

A 19 éves magyar versenyző 1:50.73 perces idővel csapott célba, ezzel Michael Phelps 2009-es, 1:51.51-es rekordját adta át a múltnak. A szám másik magyar résztvevője, az olimpiai bronzérmes Kenderesi Tamás 1:57.10-zel a nyolcadik helyen végzett.

A Honvéd tinédzsere már a keddi elődöntőben erődemonstrációt tartott, egyedüliként úszott 1:53 perc alatt, 1:52.96-os ideje két éve Budapesten és a 2016-os riói olimpián is aranyérmet jelentett volna. A szerdai döntőben, ahogy azt megjósolta, a szám 2012-es olimpiai bajnoka, a Duna Arénában rendezett vb-n aranyérmes dél-afrikai Chad Le Clos kezdett a legerősebben, de Milák tartotta vele a lépést.

Ahogyan az elődöntőben, Milák 150 méternél lépett el a többiektől, és már az is jól látszódott harminc méterrel a cél előtt, hogy az amerikai legenda világcsúcsa sem lesz igazi ellenfele, elképesztő idővel diadalmaskodott.

Milák a magyar úszósport 30. nagymedencés világbajnoki aranyát nyerte, a felnőttek között először állhat a dobogó tetején vb-n. A nyíltvízi úszók 5 kilométeres versenyében győztes Rasovszky Kristóf és a 200 méter vegyesen sporttörténelmi, sorozatban negyedszer első Hosszú Katinka után ő a harmadik magyar világbajnok a Koreai Köztársaságban.

Eredményjelző

Férfi 200 méter pillangó, világbajnok: MILÁK KRISTÓF 1:50.73 perc – világcsúcs, 2. Szeto Daija (Japán) 1:53.86, 3. Chad Le Clos (Dél-afrikai Köztársaság) 1:54.15, ...8. KENDERESI TAMÁS 1:57.10.

Kikapott az elődöntőben, bronzéremért játszhat a női vízilabda-válogatott

A magyar női vízilabda-válogatott 16-10-re kikapott a spanyol csapattól a kvangdzsui világbajnokság szerdai elődöntőjében, ezzel eldőlt, hogy nem szerez olimpiai kvótát a Koreai Köztársaságban. A magyarok a harmadik helyért romániai idő szerint pénteken 11 órakor az ausztrálokkal játszanak. A magyar csapat legközelebb hazai környezetben, a januári Európa-bajnokságon harcolhatja ki az ötkarikás részvételt, ott is egy kvóta talál gazdára.

A két csapat egy évvel ezelőtt a barcelonai Európa-bajnokságon találkozott egymással: a katalán fővárosban a torna nyitómérkőzésén 13-9-re, a bronzcsatában pedig 12-6-ra diadalmaskodtak a házigazdák, akik ez alapján is esélyesebbek voltak a kvangdzsui elődöntőben.

Gólszerzők: Tarrago, Forca Ariza 4-4, Leiton Arrones, A. Espar, Ortiz 2-2, Pena, Garcia Godoy 1-1, illetve Leimeter 4, Keszthelyi, Gurisatti 2-2, Parkes, Gyöngyössy 1-1.

Milák Kristóf örül, miután óriási világcsúccsal lett aranyérmes a 200 méteres férfi-pillangóúszás döntőjében a 18. vizes világbajnokságon a dél-koreai Kvangdzsuban 2019. július 24-én. A 19 éves magyar versenyző 1:50.73 perces idővel csapott célba, ezzel Michael Phelps 2009-es, 1:51.51-es rekordját adta át a múltnak. Fotó: MTI/Kovács Tamás

Tour de France: Pinot nyert a Tourmalet-n, Alaphilippe növelte előnyét összetettben

Thibaut Pinot nyerte a hegyi befutót a legendás Tourmalet-n a Tour de France országúti kerékpáros körverseny szombati, 14. szakaszán, a másodikként célba érő Julian Alaphilippe pedig növelte előnyét összetettben.

A Tarbes-ből induló 117,5 kilométer során egy negyedik és egy első kategóriás emelkedő, illetve egy gyorsasági részhajrá várt a mezőnyre, majd következett a hegyi befutó a Tourmalet-n.

Az etap elején – amelyet Christian Prudhomme versenyigazgató autójából tekintett meg Emmanuel Macron francia államfő – Vincenzo Nibali támadása után 17 fős szökevénycsoport alakult ki, benne a zöld trikós Peter Sagannal és a pöttyös trikós Tim Wellensszel. A boly a második hegyen, a Col du Souloron szétszakadt, a csúcsra Wellens ért fel először Nibali előtt. A mezőnyt pedig a Movistar diktálta tempó rostálta meg, amelyet nem bírt például Romain Bardet sem.

Hosszú és helyenként technikás lejtmenet, majd enyhén emelkedő rész után következett a záró, 19 kilométer hosszú és 7,4 százalékos átlagos meredekségű hegymenet, amely során 711 méterről 2115 méterre tekertek fel a versenyzők.

A Tourmalet lábánál még három szökevény volt elöl, míg az egész szakaszon le-lemaradó Adam Yates leszakadt az esélyeseket magában foglaló mintegy 30 fős főmezőnytől, amely előtt hamarosan már csak Elie Gesbert tekert egyedül félperces előnnyel. Őt tíz kilométerrel a cél előtt fogta be a Movistar vezette csoport, míg Nairo Quintana nem bírta a csapata diktálta tempót

A hegymenetben az Ineos, majd a Jumbo-Visma diktálta az iramot, az élboly pedig egyre fogyatkozott. Az utolsó kilométerhez érkezve a címvédő Geraint Thomas leszakadt riválisaitól, a céltól háromszáz méterre meginduló Pinot pedig megnyerte a szakaszt. A kettős francia sikerről a sárga trikós Alaphilippe gondoskodott – ezzel két perc fölé növelte előnyét Thomasszal szemben –, az összetettben is harmadik holland Steven Kruijswijk vele azonos idővel ért célba.

A francia kerékpáros körversenyt az Eurosport közvetíti a televízióban.

Fotó: TASR

Nagyot bukott, pánikba esett a sebe láttán

Nem tört csontja a Tour de France-on nagyot bukó Wout Van Aertnek, de a combján keletkező mély sebe miatt egyórás műtétet hajtottak végre a belga kerékpároson. Pár napig biztosan kórházban marad.

Van Aert állapotáról csapata egyik vezetője, Mathieu Heijboer számolt be a Jumbo-Visma honlapján. „Wout az utolsó kilométerhez ért, nagyon szűk volt a kanyar, közel ment a kordonokhoz. Elkapta az egyiket, ami miatt bukott. Nagyon csúnya, mély sebet kapott. Műtőben kellett összevarrni. Szörnyű látvány volt. Wout meglátta a lábát, és pánikba esett. Horrorisztikusan nézett ki. Egyből felkelt és kisétált oldalra. Mondtam neki: Ülj le, ne járkálj most. Lehúztam az egyik molinót a kordonról és rátettem, hogy ne nézze a sebet. Azt mondtam: Ne nézd, mert ez most nem segít” – idézte a nyilatkozatot az Index.

Fotó: Stickybottle

A kordon Van Aert combját sebesítette meg, csípője közelében, feltépte a bőrét, és az izom maga is megsérült, ezért volt szükség közel egyórás operációra.

Van Aert pár napig a kórházban marad, a Jumbo-Visma nem akart találgatni, hogy mikor térhet vissza a versenyzéshez.

Eredményjelző

Szakaszeredmények:

* 11. szakasz (Albi-Toulouse, 167.0 km, sima szakasz): 1. Ewan C. (Lotto-Soudal) 3:51:26 óra, 2. Groenewegen D. (Team Jumbo-Visma) azonos idővel, 3. Viviani E. (Deceuninck-Quick Step) a.i.

* 12. szakasz (Toulouse-Bagneres-de-Bigorre, 209.5 km, hegyi szakasz): 1. Yates S. (Mitchelton-Scott) 4:57:53 óra, 2. Bilbao P. (Astana Pro Team) a.i., 3. Muhlberger G. (Bora-Hansgrohe) a.i.

* 13. szakasz (Pau-Pau, 27.2 km, egyéni időfutam): 1. Alaphilippe J. (Deceuninck-Quick Step) 35:00 perc, 2. Thomas G. (Team INEOS) +0:14, 3. de Gendt T. (Lotto-Soudal) +0:36

* 14. szakasz (Tarbes-Tourmalet, 117,5 km, hegyi befutó): 1. Pinot T. (francia, Groupama-FDJ) 3:10:20 óra, 2. Alaphilippe J. (francia, Deceuninck – Quick-Step) +0:06, 3. Kruijswijk S. (holland, Jumbo-Visma) a.i.

* 15. szakasz (Limoux-Foix Prat d’Albis, 185.0 km, hegyi szakasz): 1. Yates S. (Mitchelton-Scott) 4:47:04 óra, 2. Pinot T. (Groupama-FDJ) +0:33, 3. Landa M. (Movistar Team) +0:33

* 16. szakasz (Nîmes-Nîmes, 177.0 km, sima szakasz): 1. Ewan C. (Lotto-Soudal) 3:57:08 óra, 2. Viviani E. (Deceuninck-Quick Step) a.i., 3. Groenewegen D. (Team Jumbo-Visma) a.i.

Az összetett állás (Brüsszel-Párizs: Champs-Élysées, 3460.0 km): 1. Alaphilippe J. (Deceuninck-Quick Step) 64:57:30 óra, 2. Thomas G. (Team INEOS) +1:35, 3. Kruijswijk S. (Team Jumbo-Visma) +1:47

Orvosi és művészi szolgálati lakásokra hirdet pályázatot

Szatmárnémetiben a Studium-Prospero Alapítvány

A Studium-Prospero Alapítvány pályázatot hirdet szatmárnémeti családorvosok, más szakorvosok, gyógyszerészek, valamint művészeti területen dolgozó fiatalok számára **hét szolgálati lakás elfoglalására októberi beköltözéssel.** A lakhatási támogatás két évre szól, egyszeri hosszabbítási lehetőséggel. Lakóinknak e két év alatt csak a rezsiköltségeiket kell állniuk.

Hat lakás a **Szatmárnémeti Studium Orvosi és Művészi Szolgálati Lakások** épületében található, amely 2017-ben épült az Eugen Ionesco utcában, a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával. Az ingatlan **három kétszobás** (69 m^2) és **három egyszobás** (39 m^2) összkomfortos lakással rendelkezik. Valamennyi lakás konyhája bútorzattal és elektronikai cikkekkel felszerelt. Az épület kertje ideális fiatal családosok számára, zöldövezettel, kis játszótérrel, kerti sütővel, filagóriával, parkolóhelyekkel szolgálja a lakók kényelmét.

A hetedik meghirdetett lakás a szatmárnémeti Cloşca sugárúton található. A **kétszobás tömbházlakás** szintén két évre pályázható meg, egyszeri hosszabbítási lehetőséggel.

A pályázáshoz szükséges dokumentumok:

* felvételi kérelem (a formanyomtatvány letölthető itt: http://studium.ro/wp-content/uploads/2019/07/Felv%C3%A9teli-k%C3%A9relem.pdf vagy igényelhető az office@studium.ro e-mail-címen)
* munkahelyi igazolás
* kézzel írt indoklás az alapítvány kuratóriumának címezve, amelyben szerepel, hogy miért van szükség a lakhatási támogatásra
* önéletrajz
* a személyi igazolvány másolata
* az utolsó kéthavi fizetésről kiállított bizonylat
* a pályázó házastársának/élettársának/más családtagjának (akivel beköltözne) személyi igazolványáról készített másolat és annak önéletrajza
* gyerek/gyerekek születési anyakönyvi kivonatának másolata

Pályázatukat benyújthatják azok a szakvizsga előtt álló rezidens orvosok is, akik a közelgő szakvizsgájukat követően állással rendelkeznek Szatmárnémeti bármelyik állami egészségügyi intézményében, vagy családorvosként fognak dolgozni Szatmárnémetiben vagy valamelyik környező faluban.

A pályázati iratcsomót, kérjük, küldjék el postán vagy futárszolgálattal a Studium-Prospero Alapítvány Központi Hivatalába (540066, Marosvásárhely, Gen. Avramescu utca 11. szám). Érdeklődni az office@studium.ro címen lehet.

A pályázati anyagban megadott személyes adatokat bizalmasan kezeljük, kizárólag jelen pályázati felhívásban foglalt kötelezettségeink teljesítéséhez használjuk fel.

Pályázati határidő: 2019. augusztus 30.

A Szatmárnémeti Studium Orvosi és Művészi Szolgálati Lakások, valamint az alapítvány tulajdonában lévő tömbházlakás első lakói 2017 októberében költöztek be: öt orvos, egy gyógyszerész, egy színművész és családjuk.

A Studium-Prospero Alapítvány

Szatmárnémeti Studium Orvosi és Művészi Szolgálati Lakások

A Studium-Prospero Alapítványról

A marosvásárhelyi székhelyű Studium-Prospero Alapítvány partnerei támogatásával immár húsz éve azon dolgozik, hogy a marosvásárhelyi állami magyar felsőoktatásban tanuló diákok, egyetemi oktatóik, illetve a fiatal erdélyi magyar orvosok, gyógyszerészek, művészek szülőföldön való boldogulását segítse.

Ezt a célt szolgálják egyetemi oktatók számára épített **szolgálati lakásaink Marosvásárhelyen** (2003), fiatal, hazaköltöző orvosoknak kialakított lakásaink **Sepsiszentgyörgyön** (2015), **Szatmárnémetiben** (2017), **Csíkszeredában** (2018) és **Krasznán** (2019).

A MOGYE, illetve a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem háttérintézményeként igyekszünk fejleszteni a magyar orvos- és művészképzés infrastruktúráját, hogy egyetemi hallgatóink itthon is versenyképes tudást szerezhessenek. Ennek érdekében működtetünk **orvosi, színház- és filmművészeti szakkönyvtárat** Marosvásárhelyen több mint 9000-es könyvállománnyal, indítunk rendszeresen **taneszközpályázatot** a MOGYE és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem oktatói, doktori iskolája számára, működtetünk **vendégtanárprogramot**, hirdettünk **kutatási pályázatot az MTA-val** közösen a MOGYE oktatói, tanársegédei és diákjai számára. A **Studium Kiadóban** hiánypótló, minőségi, magyar nyelvű orvosi szakkönyveket adunk ki, ötvenet az elmúlt 20 évben.

Pályázati felhívás tudomány-, művészet-, irodalom- vagy technikatörténeti tárgyú könyvek kiadására – 2019

A Scientia Kiadó, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kiadója nyílt pályázatot hirdet erdélyi vonatkozású tudomány-, művészet-, irodalom- vagy technikatörténeti tárgyú könyvek megjelentetésére.

Olyan kéziratok beérkezését várjuk, amelyek bármelyik fent említett terület fontos (nem kortárs) személyiségéről, erdélyi vonatkozású tudomány-, művészet-, irodalom- vagy technikatörténeti sajátosságokról, érdekességekről szólnak, s amelyek ezeket a területeket, valamint Erdélyt magas színvonalon, ugyanakkor közérthetően népszerűsítik.

Pályázni magyar nyelvű, tudományos igénnyel megírt, kész kézirattal lehet. A benyújtott kézirat terjedelme (mellékletekkel, ábrákkal, bibliográfiával stb. együtt) 150-250 oldal lehet (300 ezer – 500 ezer leütés szóközökkel), kevés színes ábrával.

Pályázatot bárki benyújthat, a pályázók köre nem korlátozódik erdélyi szerzőkre.

A pályázati csomagnak tartalmaznia kell a következőket:

* kitöltött pályázati űrlap;
* a könyv kézirata elektronikusan (pdf formátumban);
* a szakterület egy elismert személyiségének az ajánlása;
* rövid szakmai önéletrajz és publikációs lista (több szerző esetén minden szerzőnek külön-külön), esetleg intézményi/szakmai oldal, honlap címe;
* aláírt nyilatkozat a szerző(k) részéről, amelyben kijelenti(k), hogy a kézirat saját munka/kutatás eredménye, ebben a formában még nem jelent meg semmilyen más hazai vagy külföldi kiadónál, és nem áll sem részben, sem pedig egészben publikálás alatt.

A pályázati csomagot elektronikusan kell beküldeni a scientia@kpi.sapientia.ro címre, legkésőbb 2019. szeptember 30-ig.

A beérkezett pályázatokat a Kiadói Tanács bírálja el.

Elbírálási szempontok:

* tudományos igényesség;
* eredetiség, újszerűség;
* közérthetőség;
* a témakör regionális relevanciája;
* a könyv megjelentetésére vonatkozó szakmai ajánlás.

A Kiadói Tanács a beérkezett kéziratok kiadására vonatkozó döntését legkésőbb 2019. október 31-ig meghozza. A döntésről a kiadó minden pályázót írásban értesít.

Sikeres pályázat esetén a kiadó a kéziratot saját költségén megjelenteti, az érvényben lévő publikálási szabályzata szerint.

A szerző(k) a kiadónak átadott kéziratokért nem részesülnek díjazásban.

A kiadó szerződést köt a szerzővel/szerzőkkel, amelyben rögzíti a kiadás feltételeit, a felek jogait és kötelezettségeit, a kiadási folyamat időbeni ütemezését, a kiadvány példányszámát (ezen belül a szerzőnek járó tiszteletpéldányok számát), valamint a terjesztésre vonatkozó kitételeket.

További információkért érdeklődni lehet e-mailen a scientia@kpi.sapientia.ro címen vagy telefonon a 00-40-364-401454-es számon.

Scientia Kiadó

Májushoz képest magasabb a munkanélküliségi arány

Júniusban 2,9%-os munkanélküliségi arányt jegyeztek Romániában, ami 0,03 százalékponttal volt magasabb a májusinál, de 0,54 százalékponttal alacsonyabb a tavaly júniusban regisztráltnál, derül ki az Országos Munkaerő-elhelyezési Ügynökség (ANOFM) szerdán közzétett adataiból.

Június végén 257.583 munkanélküli személy szerepelt a nyilvántartásban, azaz 2.952-vel több, mint május végén. Ebből 45.464-en részesültek munkanélküli-segélyben, 212.119-en pedig nem.

A férfiak körében a munkanélküliségi arány a májusi 2,94%-ról 2,95%-ra emelkedett júniusban, a nők körében pedig 2,89%-ról 2,96%-ra. Ami a lakhely szerinti megoszlást illeti, 77.349 munkanélküli városi környezetben él, 180.234 pedig vidéken.

Az ügynökség adatsorából kiderül, a munkanélküliek nagy többsége, 72.729 személy 40 és 49 év közötti, 51.545 személy 55 év feletti. Az állástalanok száma a 25-29-es korosztályban a legalacsonyabb, 13.314.

Ami a szakképzettség szintjét illeti, a munkanélküliek 30,62%-a elemi iskolai végzettséggel rendelkezik vagy végzettség nélküli, 30,32%-a pedig általános iskolát végzett. A munkanélküliek 4,95%-a kerül ki az egyetemet végzettek sorából. *(Agerpres)*

Környezetbarát technológiát dolgozott ki a Pannon Egyetem indiai partnerével

Környezetbarát technológiát dolgozott ki a veszprémi Pannon Egyetem és az indiai Energy and Resources Institute a Magyar-Indiai Ipari Kutatás-fejlesztési Együttműködési Pályázat keretében, az eljárás hozzájárulhat a természetes vizek jó állapotának megőrzéséhez – közölte a Pannon Egyetem szerdán az MTI-vel.

A tájékoztatás szerint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal finanszírozásában, 28,7 millió forint támogatással 2016. július 1. és 2019. június 30. között hajtották végre a projektet, amely képes eltávolítani az ipar által kibocsátott szennyvizekben, a felszíni vizekben kis mennyiségben jelen lévő, bioaktív hatással rendelkező antibiotikumokat, hormonokat, gyógyszermaradványokat és fenolszármazékokat.

Az eredményeket több nemzetközi és hazai konferencián, tudományos publikációban mutatták be. *(MTI)*

A Richter-skálán 2,8-as erősségű földrengés volt a vranceai övezetben

A Richter-skálán 2,8-as erősségű földrengés volt szerda reggel a vranceai övezetben – közölte az Országos Földfizikai Kutatóintézet (INCDFP).

A hivatalos tájékoztatás szerint a rengés 6:14 órakor történt, az epicentruma 116 kilométeres mélységben volt.

A földrengés olyan városok közelében volt érezhető, mint Odobeşti (42 km), Panciu (47 km), Oneşti (51 km), Râmnicu Sărat (54 km), Nehoiu (54 km).

Az idei év eddigi legerősebb földrengése elérte a 4,4-es erősséget a Richter-skálán, és január 9-én történt, Buzău megyében. *(Mediafax)*

27. SZÉKELYUDVARHELYI
ŐSZI VÁSÁR
RENDEZVÉNYSOROZAT
2019. OKTÓBER 3–6.
FOGYASZTÁSI CIKKEK
KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR
AUTÓ EXPO • BORFESZTIVÁL
LACIKONYHÁK • KONCERTEK
SZÉKELY TERMÉKEK FESZTIVÁLJA
Kedvezményes ajánlatunkért jelentkezzen augusztus 23-ig.
Székelyudvarhely, Városi Sportcsarnok és környéke
0726-720.316 • oszivasar@oszivasar.ro • www.oszivasar.ro
Prima Press Kft.

GUTENBERG
KIADÓ ▪ NYOMDA ▪ KÖNYVESBOLT

Victoria Pătrașcu
MESEPÖRGETTYŰ
Öt tótágast állt mese
Illusztrálta: Kürti Andrea
Fordította: László Noémi
GUTENBERG KIADÓ
17 x 25 cm / 52 oldal
7% kedvezmény

Meglehet, még nem hallottatok pingonautákról vagy tollas sünökről. De talán tudjátok, milyen rossz jegyet kapni vagy olyasmire törekedni, ami nem megengedett a számotokra. Ebben a kötetben összefonódik e kettő: játékos és szokatlan szereplők kerülnek számunkra ismerős helyzetekbe, és arra buzdítanak, hogy útra keljünk, merjünk, és tekintsünk a látszatok mögé. Hisz csak egy kis Álmzinra van szükség a dolgok működésbe hozásához!

A könyv kedvezményesen megvásárolható a Gutenberg Könyvesboltokban és a www.gutenbergkonyvesbolt.ro webáruházban.

GUTENBERG KÖNYVESBOLTOK
Csíkszereda: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752–031310 gutenbergkonyvesboltcsikszereda
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752–032201 gutenbergkonyvesboltszekelyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752–032950 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely
NYITVATARTÁS: hétköznap 8.00–20.00, szombaton 9.00–15.00

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

Az RCS&RDS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG marosvásárhelyi kirendeltsége DISZPÉCSERT alkalmaz. Az állás leírása: a kábeltévé-/internet-/telefonszolgáltatásra előfizetők hibabejelentéseinek továbbítása a ticketing rendszeren keresztül a szervizcsapatokhoz. Követelmények: jó kommunikációs készség, felelősségteljes és ügyfélközpontú magatartás, rugalmas munkaprogram vállalása, stressztűrés, szívesen tanul új dolgokat, pozitív hozzáállás, magabiztosság. A tapasztalat és az ismeretek ezen a téren előnyt jelentenek. Az érdekeltek benyújthatják önéletrajzukat a marosvásárhelyi Digi Store üzletekben vagy az RCS&RDS székhelyén: Marosvásárhely, Dózsa György út 65-67. szám, a titkárságon, vagy elküldhetik a secretariat.mures@rcs-rds.ro e-mail-címre. (sz.-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz PÉKEKET, PÉKSÜTEMÉNY-KÉSZÍTŐKET és SOFŐRÖKET 8 órás munkaprogrammal, előnyös munkabérrel + étkezési jegyek. Tel. 0744-403-114. (21398)

ALKALMAZUNK RAKTÁROST és SZENDVICSKÉSZÍTŐT. Előnyös munkabér, étkezési jegyek. Tel. 0741-215-738. (21398)

EXPERT
INSOLVENTA SPRL

Az Expert Insolvenţă SPRL az újraszerveződés alatt álló ROWO RT. cégfelszámolójaként nyilvános árverésen eladja az alábbi javakat:

1. Szállítóeszközök (Skoda Octavia, kézi emelő), egyenként adódnak el. A teljes lista a cégfelszámolótól igényelhető.
2. Műszaki felszerelés, bútorzat, irodai felszerelés (hajlítóprés, gyalugép, csiszológép, bútorok, számítógép), egyenként adódnak el. A teljes lista a cégfelszámolótól igényelhető.

Az árverést a **cégfelszámoló székhelyén tartják 2019. augusztus 13-án 14 órakor.**
Az ajánlattevőknek legalább 24 órával az árverés időpontja előtt jelentkezniük kell a csődbiztos székhelyén, a részvételi dokumentációs doszszié benyújtása érdekében, és meg kell vásárolniuk a feladatfüzetet.
Oda nem ítélés esetén az árverést megismétlik szeptember 3-án és 10-én, ugyanazon körülmények között.
Közvetlen alku útján eladásra kerül:
– árukészlet, amely a következőkből áll: nyersanyag (bükkfa rönk, gyalulatlan bükk és tölgyfa fűrészáru stb.), félkész áru (standard darabok, széklábak stb.), késztermékek (székek, csomagolt tűzifa stb.) és egyéb termékek (székminták).
A javak egyenként is értékesíthetők, a teljes lista az árakkal együtt a cégfelszámolótól igényelhető, megtekinteni Szovátán, a Parajdi út 115/B szám alatt lehet, a ROWO RT.-nél. A javak kezdő eladási ára egy tömbben 684.393 lej, az ár nem tartalmazza a héát. Az ajánlatokat a cégfelszámoló székhelyén lehet benyújtani szeptember 10-ig.
Mindazok, akik jogot formálnak az eladásra szánt javakra, az árverés/alku előtt 48 órával értesítsék erről a cégfelszámolót.
Bővebb tájékoztatás a következő előrhetőségeken:
tel.: 0354/405-232,
fax: 0254/713-311,
mobil: 0726-785-348,
e-mail: office@expertinsolventa.ro

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (2/3625-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (1/3230)

ALKALMAZUNK hegesztőt, lakatost. Tel. 0744-572-889. (21373)

TETŐJAVÍTÁS, csatornázás, festésmázolás, szigetelés, teraszjavítás. Tel. 0759-467-356. (3513)

VÁLLALUNK háztetőkészítést (cserépből vagy lemezből), tetőjavítást, teraszkészítést fából stb. Tel. 0745-680-818, Csaba. (1/3591-I)

BÁRMILYEN munkát vállalok: cserépforgatás, Lindab-tetőzet, festés, bádogosmunka, 20% kedvezménnyel. Tel. 0754-830-468. (3564)

JAVÍTÁS, vakolás, festés, tetőjavítás, csatornajavítás. Tel. 0747-816-052. (1/3608)

VÁLLALUNK bármilyen bádogosmunkát, csatornajavítást, tetőkészítést Lindab lemezzel, ácsmunkát, bármilyen javítást. Tel. 0757-831-459. (1/3624)

TAPASZTALATTAL rendelkező kertészmérnök, munkát keresek Marosvásárhelyen és környékén. Tel. 0746-944-303. (9/3638-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Gyertya táncoló lángjában keressük arcod vonalát szomorúan rád gondolva, édesanyánk. Hiányod fájó gyötrelem, ezen a napon felerősödik minden égető érzelem.”
Fájdalommal emlékezünk a drága feleségre, édesanyára, GYÖRGY JOLÁNRA (Bukur) halálának második évfordulóján. Áldott, szép emlékét szeretettel őrizzük, amíg élünk. Gyászoló szerettei. (13/3605-I)

Az élet szép volt, míg velem voltál,
De elrabolt tőlem a kegyetlen halál.
Hozzád már csak a temetőbe mehetek,
Virágot már csak a sírodra tehetek.
Könnyes szemmel felnézek az égre,
Kérem a Jóistent, nyugtasson békében.
Soha el nem múló fájdalommal emlékezem július 25-ére, amikor szeretett férjem, BUSI SÁNDOR négy éve búcsú nélkül itthagyott. Drága emlékét szívemben őrzöm. Bánatos felesége, Annuska. Nyugodjál békében! (3499)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, testvér, a marosvásárhelyi Művészeti Iskola elismert tanára, városunk kiemelkedő zeneművésze, SZŐNYI ZOLTÁN-ZSOMBOR július 22-én tragikus körülmények között elhunyt. 77 éves volt. Temetése pénteken, július 26-án de. 10 órakor lesz a Verii utcai zsidó temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló szerettei. (-I)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, drága jó édesapa, nagyapa, após, rokon, jó barát és szomszéd, a marosvásárhelyi születésű id. FRISS ÁRPÁD július 22-én 93 évesen megpihent. Temetése július 25-én, csütörtökön déli 12 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temető felső kápolnájából, katolikus szertartás szerint.
Emlékét szeretettel őrzi a gyászoló család. (4/3627-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, após, nagyapa, rokon és szomszéd, a marosvásárhelyi születésű MÁTHÉ LAJOS az IREM volt dolgozója életének 78. évben 2019. július 23-án csendesen megpihent. Temetése 2019. július 26-án, pénteken 14 órakor lesz a római katolikus temető felső kápolnájából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.
A gyászoló család. (sz.-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki kollégánknak, Friss Istvánnak és családjának ÉDESAPJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. A Metalul Szövetkezet munkaközössége. (21456-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindazoknak, akik drága szerettünk, MALAVI MÁRIA TERÉZIA temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek és mély fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (7/3635)

Ez a nap az emlékezés napja,
érted imádkozunk halkan, zokogva.
Szívedben nem volt más, csak jóság és szeretet,
munka és küzdelem volt egész életed.
Értünk éltél, bennünket szerettél,
mégis búcsú nélkül örökre elmentél.
Fájó szívvel emlékezünk július 25-én a marosszentkirályi KUTI PIROSKÁRA szül. Szőcs halálának 4. évfordulóján. Fájt nézni szenvedésedet, mégis nehéz volt elengedni téged.
Soha nem szűnik meg lelkünk gyásza érted, soha nem halványul szívünkben emléked. Csak az idő múlik, feledni nem lehet, az élet üres lett nélküled.
Fájó emlékét őrzi férje, György, két fia és családjuk, Kuti Emil és családja, valamint három unokája. (4/361-I)

DIMITRIE CANTEMIR POSZTLICEÁLIS ISKOLA

A 2009. december 18-i 6207-es számú miniszteri rendelettel akkreditált tanintézet

SZAKKÉPESÍTÉS	ÉVI TANDÍJ	KEDVEZMÉNYEK A KÉPZÉSEK RÉSZTVEVŐINEK
ÁLTALÁNOS ORVOSI ASSZISZTENS nappali 3 éves	**2.800 lej** 6 részletben, az elsőt (550 lej) a beiratkozáskor kell kifizetni, a 2-6. részletet (egyenként 450 lej) a beiratkozási kérvény (típusnyomtatvány) alapján	• A nehéz anyagi helyzetben lévő diákok a 2. részlettől kezdődően kérhetik a tandíj részleges/teljes eltörlését (bővebb felvilágosítás a titkárságon). • Szállaslehetőség diákbentlakásban, minden szobában számlázott szolgáltatásokkal (fűtés, meleg és hideg víz, villanyáram), internet, kábeltelevízió. • A képzések multimédiás rendszerben zajlanak, a diákokra összpontosító interaktív módszerekkel. • Az előadások tananyagát közzéteszik az iskola honlapján. • Állandó bejárás a Serafim Duicu könyvtárba, hozzáférés az adatbázisához és az internethez. • Szaktermek • Modern laboratóriumok • Osztálytermek oktatásra
GYÓGY-SZERÉSZ-ASSZISZTENS nappali 3 éves	**2.800 lej** 6 részletben, az elsőt (550 lej) a beiratkozáskor kell kifizetni, a 2-6. részletet (egyenként 450 lej) a beiratkozási kérvény (típusnyomtatvány) alapján	**PARTNERKAPCSOLATOK** • Szerződéses együttműködés a Maros Megyei Sürgősségi Kórházzal és a Megyei Klinikai Kórházzal az egészségügyi, gyógyszerészképzésben (klinikai szakgyakorlat) az országos normáknak megfelelően. • Együttműködési szerződések és protokollok gyógyszertári egységekkel, gyógyszergyárakkal, laborokkal és gyógyszerlerakatokkal a szakmai gyakorlat biztosítása céljából. • Oktatási együttműködés a Maros Megyei Sürgősségi Szolgálattal • Orvosi magánrendelőkkel • Idősotthonokkal
Beiratkozás: **2019. július 8–26. és szeptember 2–13. között,** 10-től 17 óráig, hétfőtől péntekig a Dimitrie Cantemir Posztliceális Iskola titkárságán, a Bodoni Sándor utca 3-5. szám alatt	**A BEIRATKOZÁSHOZ/ TÖRZSKÖNYVEZÉSHEZ SZÜKSÉGES IRATOK** Iratok eredeti példányban: – a középiskola elvégzését igazoló okirat – érettségi oklevél – az érettségi oklevelet helyettesítő igazolás (2019-es évfolyam) – születési bizonyítvány, (esetenként) házasságlevél, személyazonossági igazolvány – orvosi igazolás a családorvostól, amely igazolja, hogy a jelentkező egészséges (clinic sănătos), és alkalmas az egészségügyi asszisztensi szakma gyakorlására. Az orvosi igazolást minden tanév elején be kell nyújtani. A fénymásolatokat a beiratkozáskor készítik el az eredeti iratok alapján, amelyeket visszaadnak. A beiratkozási díj **150 lej** (a díj befizetése alól mentesülnek a gyakorló pedagógusok gyermekei, erről a szülők tanintézményében kiadott igazolást kell bemutatni). A diákok törzskönyvezése a beiratkozással egy időben történik, és ekkor kell kifizetni a tandíj első részletét is.	**BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁS:** **Dimitrie Cantemir Posztliceális Iskola,** **Marosvásárhely,** **Bodoni Sándor u. 3-5. szám.** **Tel/fax: 0365/401-129** **www.scoalacantemir.ro**

A posztliceális képzésre a középiskolát elvégzett diákok iratkozhatnak be érettségi diplomával vagy anélkül.

Erasmus+ **NE CSAK DIÁK LÉGY, LÉGY ERASMUS+-OS DIÁK** Erasmus+

A Dimitrie Cantemir Posztliceális Iskola 2016-tól kezdődően Erasmus+ programokat kínál, amelyek keretében az általános orvosi asszisztens képzés diákjai 19 napos szakmai gyakorlaton vehetnek részt európai országok egészségügyi intézményeiben a szakmai, kulturális és nyelvi versenyképesség növelése érdekében.
A Nursing transcultural program az általános orvosi asszisztens szak 42 másod- és harmadéves diákját célozza, akiknek lehetőségük lesz szakmai gyakorlaton részt venni Olaszországban a campobassói A. Cardarelli kórházban, Spanyolországban a granadai UED Los Tulipanes központjában, Németországban a hattersheimi idősotthonban (Senirenresidentz), illetve Ausztriában a bécsi Allgemeinmedizin kórházban.

ERASMUS+ program 2016–2017-es tanév	ERASMUS+ program 2017–2018-as tanév	ERASMUS + program 2018–2019-es tanév
„Gyakorlati szakmai képzés leendő általános orvosi asszisztenseknek sürgősségi esetekre az európai normáknak megfelelően” 20 harmadéves diák szakmai gyakorlaton vett részt az olaszországi campobassói A. Cardarelli kórházban.	**„Európai készségek az ápolási és kivizsgálási módszerek terén”** 40 másod- és harmadéves diák szakmai gyakorlaton vett részt az olaszországi campobassói A. Cardarelli kórházban, valamint a spanyolországi granadai UED Los Tulipanes központban.	**„Gondozzuk emberségesen és hozzáértően nagyszüleinket – transzeurópai geriátriai (idősgyógyászati) egészségügyi nevelés”** 40 másod- és harmadéves diák 19 napos szakmai gyakorlaton vett részt az olaszországi campobassói A. Cardarelli kórházban, a spanyolországi granadai UED Los Tulipanes központban, valamint a németországi hattersheimi idősotthonban.

Rovarirtás

A **Coral Impex Kft.** felhívja a lakosság figyelmét, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal kötött 2011. szeptember 13-i 313-as koncessziós szerződés alapján ***július 26-31. között rovarirtásra kerül sor Marosvásárhely köz- és magánterületein***. Rossz idő esetén a munkálat kitolódhat.

A felhasználandó szer hatóanyaga, a deltametrin és a metopren, az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezett, mérgezés szempontjából ártalmasnak (Xn) és irritálónak (Xi) minősül.

Emlékeztetjük az érdekelteket, hogy a Coral Impex Kft. az egyetlen engedélyezett társaság, amely rágcsáló-, rovarirtást és fertőtlenítést végezhet Marosvásárhelyen közterületen, lakótársulásoknál, magánházaknál és gazdasági egységeknél egyaránt.